45 ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՎ 138 — Կ. ՊՈԼԻՍ 21/4 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1901 — 24 ՇԱՊԱՆ 1319 21 ԹԻՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 1317 — ՀՈՐԵՔՇԱԲԱԹ

10 ՓԱՐ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալը Ալի ճաssէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیازی و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره خصوصه

ԿԱՆԱՆՑ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԲԵՐԱՅԻ ԱՐՇԵՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Զպիտի վայելցնէի այդ անունը չէնքին արդի կայութեան, եթէ երբեք նախկին փայլուն տարիներու արգասաւոր շրջան մը չի բողոքէր ինձ դէմ, այն տարիներուն՝ երբ հանգուցեալ վատակաբեկ Տիկ. Միրասէէտիի աշխատութեամբ ու հանգուցեալ հանրածանօթ Նուրեան էֆէնտիի հովանաւորութեամբ, ընծայուեցան ազգին է՛ն փայլուն ոչ է՛ն շողուն անունները։

Նախկին Արհեստագիտականը վարժարան ալ էր միանգամայն, ուրկից հարուստն ու աղքատը կ'օգտուէին հաւասարապէս, առաջինին իր երկրորդական վարժարանի ուսման հետ ձեռնարուեստի ճարտարութիւնը կ'առնէր, իսկ երկրորդը, ասոնց ամէնուն հետ, նաեւ օրապահիկը ճարելու բախտաւորը։

Զպիտի յիշեմ հոս անունները այդ վարժարանին արտադրիչներուն, քանի որ անոնք արդէն ծանօթ են ամէնուդ։

Իր ժամանակին մէջ միակ հաստատութիւնն էր այդ չէնքը — որուն նրմանը չտեսանք ցարդ — որ մերայնոց ճաշակին լի ու լի գոհացում տալէ զատ, ինչպէս կ'ուզուէր, մեր Օգոստափառ Սուլթանին հետ՝ զերման Կայսեր ալ գնահատման արժանացած էր, ինչ որ ըստ ինքեան պատուաբեր է թէ ուսումնական և թէ՛ ազգին։ Իսկ հիմայ՝ խորհիլ թէ ի՞նչ կը մնան երբեմնի այդ չքեղութիւններէն — ոչի՛նչ և ո՛չ ինչ։ բրանութիւն և արդիւնք լերկավիզ կը ցնցադրուին ձեր աչքերուն։

Այցելեցէ՛ք անգամ մը «դէլ ոբոնոդ», չիտակ ճամբուն վրայ, շատ դիւրին է տեղը։ առաջին ակնարկնուդ պիտի ցաւիք փառաւոր անցեալի մը յուշը արթնցնելով ձեր մտքին մէջ, որպէս թէ գանուէիք փլուզուկներու մօտ՝ ուր աւանդական ֆպարիկներ կը բնակին միայն...։

Եւ տեղը չէ արդեօք փոխ առնել հոս Նուրեան էֆէնտիին սա խօսքը, զոր մանուրէն մէկ երկու տարի առաջ հառաչելով ըսած էր։ Թաղական Խորհրդոյ մը ատենապետական վերընտրութեան առթիւ, տեղը ներս դնելով արհեստարանին, «Մե՛ղք, այս սեղանները՝ որոնց վրայ երբեմն նրբին աստեղագործութիւններ կ'ելլային, հիմայ սոխ կը ջարդուի...»։

Նորին Վսեմութիւնը գիտցած էր յարդ ու քաղաւեր տալ կիներու այդ գործին, ո՛չ թէ ֆէնտիէմը առաջ քչելու նպատակաւ, այլ տեսնելով անոր օգուտը հետզհետէ յառաջկոզ ելորուն վրայ, կ'ուզէր օր քան զոր այսպէս ընտրեալ արհեստագիտուհիներու խումբեր նուիրել ազգին։

Հապա մենք, ինչպէս չմնանենք այն ատենն ու այն գործողը, այն վարժարանն ու այն սանուհիները, այն հանդն ու զանոնք քաղաւերողները։ Պէտք է մտածել թէ այդ վարժարանը մերն է՝ մերը, հետեւաբար անոր պատիւը, փառքը, ամէն բան։ կարելի չէ արդեօք աղջկանց կեդրոնական արհեստագիտական—վարժարանը ընել զայն, ինչո՞ւ չէ։ Բայց անհոգ ենք։ Տակաւին քանի մը օրեր առաջ, ուրախութեամբ կարդացի թերթերու մէջ, թէ նախկին Արհեստագիտական վարժարանի վկայեալ սանուհիներէն երեքը, Սաղ. Տկն. Նիկողոսեան եւ Սաղ. Օրդ. Թաքմաճեան՝ եւ Տալպաճեան, երեքն ալ ծանօթ ու պատուաբեր ազգին ու վարժարանին, պատրաստակամութիւն ցոյց կուտան նոյն՝ վարժարանին վարչութիւնը ստանձնելու, ամէն պատասխանատուութիւն յանձն առնելով։ Ահա հազուագիւտ առիթ մը, որմէ օգտուելը ձեռքէ փախցնելու չենք։ Գովելի չէ՞ Միրասէէտիի ձագուկներուն այս նախանձախնդրութիւնը։ որով կ'ուզեն Արհեստագիտականն վարժարանը վերականգնել ու իրենց վարպետուհիին անունը անմոռանալի գործով։ Թողունք նուիրականը որ անշուշտ մեզի չի ֆվերաբերիր, սակայն հասարակութեան համար բարոյական խիստ մեծ օգտակարութիւն կը գտնեմ ես իրենց ծրագրին մէջ։ Նախ այն՝ թէ Բերայի պէս կեդրոն տեղ մը, ու զանազան դասակարգէ հայ աղջիկներ կան անգործ կամ անուս, անոնց ամէնուն ալ պիտի տրուի անձնուիրաբար պէտք եղած հմտութիւնը ասեղնագործութեան, թէ ուսման դասընթացք մըն ալ հաստատելով հոն, յիշեալ երեք վարիչներու ձեռքով պիտի աւանդուին հարկ եղած դասերը, այցելու դասատուներու ալ դիմում ընելով։ Ճիշդ նախկինին յատակագիծը կը պարզէ ասիկա, հաւատիք Ինչուչելով մեեւնոյն ատեն անոր ուղղամիտ գործադրութեան, զոր ամէնքս ալ վըստահ յոյսով պիտի ակնկալենք յարգելի վարչուհիներէն։ Բայց ասոնք «կարդացի միայ», ու այն օրուընէ ի վեր կը սպասեմ թէ ե՞րբ տեղի պիտի տրուի այս նախանձախնդիր գործիչներուն, որ խոշոր ուսել մը ի ձեռին ներս մտնեն իրենց իրաւունքը իգող տունէն, ու հոն մեհանամուտ աշխատութեամբ ոսկիէ տառերով վերտին արձանագրեն վարժարանին անունը։

Մինչեւ ե՞րբ այս խեղճուկրակ վիճակը։ արհեստանոցնե՞ր մինչեւ ե՞րբ այս անիսսուս թիւնը ամէն պողմէ։ Կը փորձուիմ հարցնել ինքնիրենս, թէ արդեօք արդի Պատ. Թաղ. Խորհուրդին խղճին խայթ մը չի՞տար այս այսպանելի վիճակը վարժարանին, ամենամեծ պատասխանատուութիւն մը չի՞ բեւեռներ իր ուսին վրայ։ որ վայրկեան առաջ չի խորհիր դարմանել սանիլ այս անկեալ վիճակին։

Հանրութիւնը մասնաւորի մը չենք կրնար զոհել, կամ այդպիսի անիրաւութեան մը չենք ներեր։ պէտք է Արհեստանոցը նախկին վիճակին բարձրացնել, քանի որ արժանաւոր թեկնածուներ չեն պակսիր, խոսամնալից վաղորդայն մը հաւատալով։ Մեզի կատարեալ աղջիկներ պէտք են, բանգէտ, արհեստագէտ եւ Արհեստարանական-վարժարան մը՝ որ ծրտարդէ զանոնք։

Զեմ զլտեր, գրագէտ քոյր ու եղբայրներս, որ ինձմէ առաջի կարդ են միշտ՝ ինչո՞ւ լուռ կը մնան, այսպիսի օգտակար դատի մը պաշտպանութեան առթիւ։

ՀԱՅԿԱՆՈՅՇ ՄԱՌԻՒ

ՅԱՒԵՐ ԱՂԲԻՒՐՆԵՐ

Ժամանակէ մը ի վեր Ազգային Հիւանդանոցին, որքանոցներու և այլ ուրիշ բարեպատակ հաստատութիւններու մեեւնոյն շահու աղբիւրներն առաջարկուեցան, ոմանք մերժեցին և ոմանք ալ մասամբ ընդունեցին։

Գիտէք այդ շահուն աղբիւրը։ Ներեցէք որ ես ալ անդամ մը ըսեմ, ոչ-կոռ ֆուռն, աշխարհիս վրայ ատկէց զատ շահու աղբիւր չի գտնուիր եղեր, չի կայ...։

Հիմա ալ ձայնը գաւառներէն կուգայ սիկառի թուղթին, ի՞նչ տարօրինակ և զարմանալի մարդիկ, փակիր են սիկառի թուղթին, ետեւէն կ'երթան ու կ'երթան։ հակցանք, ըմբռնեցինք թէ այդ առեւտուրը չան կը ձգէ, սակայն ինչո՞ւ հազարաւոր հոգիներու շահուն աղբիւրը կ'ուզեն վերցնել։

Ամենեքեան գիտեն թէ Հանրային Առողջապահութեան Խորհուրդը ամենայն հարցումներու գոհացուցիչ պատասխաններ տալով առաջնորդեց զիս Մայր Եկեղեցիէ՝ որ կառուցուած է ըլլալ մը վրայ հին ժամանակներէ ի վեր։

Հարցն հայաստան քաղաք մէ։ լեղուն թրքերէնն հայերէն է՝ գրաբարի հետքերով, ոչակից կրնայ հասկցուիլ թէ նախապէս գրաբար եղած ըլլայ անկիայ 4-5000 տուներէ բաղկացեալ, ունին երեք եկեղեցի, վանք մը։ ամէն եկեղեցիի մէջ 6 քահանայ, որք մինչեւ հին ոճով կը քահանայագործեն։

Քանի մը տարի առաջ երեք եկեղեցիներն առանձին կը կառավարուին եղեր, սակայն վերջերս միանալով՝ միացեալ թաղականութիւն մը կազմած են, միացնելով նաեւ իրենց եկեղեցիներուն հասոյթներն ու կալուածները։ որոնց շնորհիւ վարժարանները նախանձելի վիճակ մը ստացած են։ Բայց ասոնք զգալով իրենեան սեռի դատարարութիւնն պէտքին անհամեմատութիւնը՝ Պ. Պոլսէն վարժուհի մը բերել տուած են, Որ. Արքայի Մուրատեան, որ շատ՝ զինեւ և պարկեշտ օրիորդ մըն է, նաեւ կարող իր կոչումին մէջ։

Քանի մը օր այս կերպ Հաճըն մնալէ վերջ հետաքրքրուեցայ նաեւ այցելել Ս. Յակոբեան վանքը, և Որբանոցը։ որ չը պտնուի քաղաքն կէս ժամ հեռու մեշտ արեւմտեան դիմացը։ Ուրիշը վերջապէս եկաւ, բարեկամի մը շնորհիւ։ կէս օրի մը ատեն բարեբաղդութիւն ունեցայ այցելել նաեւ արքեպիսկոպոսը։ Քառասուն ժամ դեկի զառիվեր մագլցելէ վերջ՝ Ս. Յակոբայ վանքին շէնքը աչքիս առջեւ կը կարդուի։ երբ մտայ բակի հոյակապ դռնէն ներս, առաջին անգամ ուշադրութիւնս գրաւեցին զարդիլիները որոնք բակին մէջ բարձրաբերձ ծառերուն հովանիին տակ կը զբօսնուին, կը հրվըլային նման այն ձագերուն որոնց մայրերը գարնան արշալոյսին ծառերուն վրայ թռչիլ ուսուցիլ կը սովրեցնեն։

Ամենքը դպրոցական համազգեստ հագած, գեղադէմ և կայտառ, կարծես թէ ամենքն ալ ընտանիքի մը հարազատ զաւակները ըլլային, ինչ որ ուշադրութիւնս և զարմանքս գրաւեց։

Որբանոց-վարժարանին մատակարարը որուն որբերը «հայրիկ» ըսելով կը դուրգուրային զիս հիւրանոց առաջնորդել ուզեց, բայց ես մերժելով փափաքեցայ վարժարան այցելել։ Հոս յիշենք թէ վարժարանը վանքին հարաւային կողմը շինուած է։ շատ փառաւոր կերպով, բայց նման այն նոր կարկանին որ կը ձգուի հին պատուռուն լաթին վրայ։ Վանքը իր օրհնաւականին հասած է, դրեթէ անքանկելի։ եկեղեցիին հիւսուածային պարը 5 կանգուն երկարութեամբ փած է աջակողմին խորանին առջեւ, սենեակները աւերակ։ Գալով Որբանոց-վարժարանին որ շատ փառաւոր է ըսենք, բաղկացած է երկու յարկէ, վերի յարկը ուսումնարանի յատկացուած, իսկ ներքեւինը՝ ննջարան, որ խիստ անպարմար է խոնաւութեան պատճառաւ։ Տղոց թիւը 60ի կը հասնի իր պաշտօնեաներով։ կը հետաքրքրուիմ հարցնել ընկերոջս թէ, ինչ կերպ է անոնց մատակարարութիւնը և ահա հետեւեալ պատասխանը կը ստանամ։ որոց համար գուցէ մեր ազնիւ ընթերցողք ե՛ն քիչ մը արամին։

Ամէն ամիս Պատրիարքարանը 12 օսմ. ոսկի կը ղրկէ, իսկ մնացեալը որ տակաւին մեծ գումարի կը կարօտի տեղացիները կը հոգան։ բայց չգիտենք թէ այս տարի ալ պիտի կարողանա՞ն թէ չէ, քանզի ժողովուրդը նիւթական նեղութեան մէջ է երաշտութեան պատճառաւ։ ուստի պատ. հոգաբարձուները ամէն ատեն կը մտածեն թէ ի՞նչ ընեն որ որբերուն մէկ մասը դրուեն և 12 ոսկին բաւէ։ Եւ ես ակայ խորհիլ թէ ի՞նչ պիտի ըլլային այդ տղաք արձակուելէ ետք, ո՞ւր պիտի մնան ձմրան ցուրտին, ձիւնին սակը։

Պատրիարք Հայրը փոքրիկ գումարով մը յաւականացնած է, և աւելին չի տրամադրեր։ Ի՞նչ ծիսի ըլլան այս աղքատ տղաք, երբ յառաջիկայ ձմրան արձակուին։ Ես պիտի պտամ մեր վարդապետին պէս թէ «Տէր, արժանի է որում դշնորհս դայս առնէք»։

ՄԱՐԱՇՑԻ ԱՐՍԷՆ ԲԱՀԱՆԱՑ
Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՊՈՊՐԻՈՍ ՊԱՂՊԱՂԱԿԵԱՆ

ՀԱՇՏԱՆԵՐԸ ԱՆՎԻՐԱՒԷԼԻ ԵՆ

Մելամաղձոտ, տրտում մտքեր, գըլուխս ծռած, դանդաղաս դեսին քըսքըսելով ու ոչուլներս արցունքներով լեցուն՝ Թագսիի հանրային պարտէզը մտայ։

Երկար, շատ երկար ատենէ ի վեր Վերժինը չէի տեսած՝ սա բնական պատճառով որ կ'ամչնայի անոր աչքերը ելլալու, թէեւ սէրը առաջնորդեր աւելի նեքսիդիս կը մրկէր, կը ստիպէր։

Ցամբ յամբ քայլերով սկսայ շրջիլ ծառերուն շուքին մէջէն՝ խորհելով ճակատագրիս դառնութեանը վրայ։

Միրահար զոյգեր, գլխէն մինչեւ ոտքերուն անդիմադրելի, թեւ թեւի ու բերանի բերանի կը պարտէին կը խօսէին, կը խնդային, եւ անոնց երջանկութիւնը տեսնելով՝ նախանձէս լալս կուգար։

Իրա՛ւ շատ երջանիկ էին, երջանի՛կ՝ որչափ որ չի կրնար ըլլալ աշխարհս ամէնէն մեծ միլիառատերը։ չէ՞ մի որ կը սիրէին ու կը սիրուէին։

Ցանկարծ նշմարեցի կոշկակարիս աչկերը որ թեւը սիրունիկ աղջիկ մը առած, ամչցած հպարտ կը քալէր որ կարծես մեծ լուսները ինք էր տեսնած։

Երանի կուտայի կոշկակարիս աչկերանին։

Սպասուհիները կը սիրաքանէին իրենց նշանածներուն հետ։ ընտանիքի աղջիկներ՝ իրենց դաստիարակներուն հետ։ բարձրաթիռ օրիորդներ՝ իրենց խօսակցակներուն հետ։

Մինդեռ ես միտակ էի, միտա՛կ գետնէն բուսած պէս։

Թագսիմ ճչարտէզը — ամէնքդ ալ գիտէք արդէն — սիրահարներու ժամադրավայրն է, հոն է որ առտու իրիկուն կը հաւաքուին սիրող սիրտերը եւ սիրաքանութեան կանտիտատները...

Ծերուկ պարտիզպաններ ու պահապաններ՝ ներողամտութեամբ կը նայէին այս զոյգերուն, և բարի միտիտ մը-պիտով մը կը ժպտէին իրենց ճերմակ սեխիներուն տակէն՝ անշուշտ վերյուշելով հին օրերը, ուր իրենք ալ իրենց կարգին նոյն ճամբէն անցած էին դըրբայի հովուհիի մը հետ։

...Սիրահարները՝ պարտէզին մութ ծառատտներուն մէջ կը կորսուին եւ ես՝ մելամաղձոտ՝ կը նայիմ անոնց թեւուէն։

Փախուստուք կը խաղան։ Զիրար կը հալածեն, զիրար կը հրմշկոնեն, կը խնդան, կը քրքշան ... իրար կը կըսմըթթեն։

— Նիգօ, աֆիսէմ... կը ճուա աղջիկը՝ ընկերոջը քովէն փախչելով։

— Մա ա՛ղաչօ, Բաթիստա, ա՛ղաչօ... կը կրկնէ երիտասարդը անոր թեւէն քաշելով՝ կէս բռնի, կէս կամակ։

Աղջիկը կը դիմադրէ կամ այնպէս կը ձեւացնէ, բայց երիտասարդը կը յաջողի բռնել անոր բամպակի պէս աղուոր ձեւերէն։

Պարտիզի յոգնած՝ աթոռի մը վրայ ինկայ։

— Կարսո՞ն...

— Օռիթէ...

Պիրա՛...

—Ամէ՛ն ա՛ռ...(պոռալով) միա՛ պիրա՛...

Եւ գարիշուրին ճերմակ փրփուրներովը լեցուած գաւաթին դիմաց՝ դարձեալ սկսայ մտածել։

Մե՛ն, կը խորհիմ մեր Ֆիրմինին վրայ։ ինչո՞ւ զիս կը մերժէր։ ինչո՞ւ իր ամուսին չէր ընդունիր զիս։ ինչ յանցանք, ինչ թերութիւն ունիմ...։

Այս խորհրդածութիւններով խորս կ'անիծուէր, երբ յանկարծ ետեւէս ձայն մը եկաւ։

Երկու հոգի որոնցմէ մէկուն ձայնը ծանօթ կ'երեւար ինձի, հայերէն կը խօսակցէին։

Ակամայ ականջ տուի։

— Կարդալու բան չկայ որ կարդաս, բաւ կանացի ձայն մը։

— Աղէկ ըսիր, Հեծկլոռնդ Հաճալոնը կարդացիր, հարցուց երիկ մարդուխապտ ձայն մը խնդալէն։

Այս խօսքին վրայ մարդկա՛ն ֆիսկէլ վրայ անկուեցան։ գոյնս նետեց։ աչուրներս կարմրեցան։ սիրտս սկսաւ բաբախել ուժգին։ նուազում մը զգացի...

Մահաւճիռս պիտի լսէի։

—Զգէ՛, Աստուածդ սիրես, բաւ կանացի ձայնը քրքշալով։

— Պաղպաղակեա՞ն է ինչ է, իրա՛ւ որ չափէն աւելի պաղպաղակ է եղեր։

— Խօսքը մէջերնիս... տա գիրքին հրատարակուելուն գլխաւոր ու մէկ հատիկ պատճառը ես եմ։

— Դո՞ւն... դո՞ւն... ինչպէս։

— Այո, ե՛ս, ե՛ս... եւ սպրդէ՛ս։

Ո՛վ, ո՛վ, ո՛վ Աստուած իմ... ինչ կը լսէի... ինչ կ'իմանայի... այո՛... չէի սխալեր... Վերժինն էր... Վերժինին ձայնն էր... ա՜հ խենդենայի պիտոր... սիրտս կը բզկտէր, կը պատատուէր... թուքս բերանս մէջ չորցաւ... ա՜հ, չորցա՛ւ թուքս բերանս մէջ...

Եւ անգութը սկսաւ մանրամասնաբար պատմել թէ ինչպէս ես զինք կը նոսթեան խնդրած էի եւ թէ ինչպէս նախ մերժած էր ու յետոյ ինչ պայման էր դրած։

— Ինչ, քեզի հետ ամուսնանալ ուզի՞ց...

— Հապա՛... ինձի համար կը խնդրեմնար կոր... ապուէրը...։

— Դուն ալ պիտի ընդունէիր։

— Կը յուսամ, սիրելիս, կը յուսամ ես քենէ զատ մէկը չեմ ընդունիր։ ես քեզ կը սիրեմ, դուն ես իմ կեանքս, ա՜հ, դուն ես իմ արեւս...

— Հապա ինչո՞ւ այդպայմանը դրիր։

—Վստահ էի ապագայ թէ չպիտի յաջողէր։ խեղճը կեցած տեղը խարսկ ու խայտառակ եղաւ։

— Շա՛տ չարաճճի ես, հոգիս... աղ Պաղպաղակեան է։ ինչ է, կարծածէս աւելի ապանակ է եղեր։

— Աւանակ, չէ՛, սիրելիս, չէ՛, աւանակապի՛տ ըսէ յանդգնաբար անգամ կը նախընտրեմ մեռնիլ, քան սանակ մէկու մը կինը ըլլալ։

— Միշտ կը սիրե՞ս զիս, Վերժին...

— Ամէն ատենէ աւելի...

— Ա՜հ, կեա՛նքս, հոգի՛ս, հո՛ւրս, խուչ՛ս...

— Կուզէի որ Պաղպաղանչեանը հոս ըլլար եւ ծակէ մը մէջ դիտէր...

Եւ այս խօսքին վրայ, երկուքը մէկէն կոկորդալիր խնդացին։

Ոտք ելայ՝ կաթուածահար չըլլալս սատուգելու համար։ չորս կողմս դարձուցայ, ձայնները խիստ ձառկրու ետեւէն կուգային։ ծուռցայ տերեւներուն մէջէն նայելու։

Հոն էր Վերժինը, հո՛ն, հո՛ն։ հո՛ն։

Բոլը՝ հինցած զգեստներով աղտոտ մօրուքով, եղտոտ ֆէսով, կարկատած

կօշիկով՝ տգեղ երիտասարդ մը կար։ վարժապետի կը նմանէր. — Վերժին ուան քիթ քիթի, ծունկ ծունկի ու մարմին մարմնի իրարու կը սեղմուէին։

Մ'յա էր Վերժինին սիրահարը, ա'յս էր անոր իսէալը, հա՛... Թո՛ւհհհ... ես կը թուքնեմ ասանկ իսէալի մէջ։

Կռնակը դուրս էր ելած ուղտի կռնակին պէս... կուզէր, կո՛ւզ... ու ատոր էր որ Վերժին վայրկեան մը առաջ կ'ըսէր...

—Կը յուսա՞ս, սիրելիս, կը յուսա՞ս, ես քենէ զատ մէկը չեմ սիրեր...

Մ'ս էր սիրածը, ա՛ս կո՛ւզը...

Գիտէի թէ կիները ճաշակ ըսուած բանը չունին, գիտէի թէ անոնք առաջին դէմերնին ելնող էրիկմարդուն գիրկը կ'իյնան... թէ տգեղը կամ աղուորը կարեւորութենէ զուրկ է անոնց առջեւ... գիտէի ասոնք... բայց այս-չափը չէի սպասեր... դռնէ վերժինէն։

Գրագէ՞տ, հէ՞, բանաստեղծ, իսկա՞ լ... ա՛յ, մե՛ղք, մե՛ղք այդ բառերուն... ու իրը թէ գրող կարդացող պիտի ըլլար... այս էր ճաշակը... ոզորմելի կուզ մը... հա՛, հա՛, հա՛...

Ցանկարծ, տերեւներուն մէջէն Վերժին նշմարեց զիս ու քովինին դառնալով՝

—Տե՛ս, տե՛ս, ըսաւ, Պաղպաղակեանը... ինչ պաղպաղակ է...

Խեղճնոր դուրս նետուեցայ պարտէզէն։

Դուխս կը պայթէր, արիւնս կ'եռար. քունքերս քրտնած էին. սիրտս անագնին մուրճի մը հարուածներուն տակ կը ճզմուէր,...

Մի՞, օ՞ի, կեանքը այսչափ տանջանք կ'արժէ՞ մեզի։

* * *

Ոբ Ոռէբոս Պաղպաղեան կը հասկնայնէ թէ ժամանակն Մէջբուսնէնան դառը ոռէրոտ է։

Ա՜հ, օ՜հ, է՜հ, օ՞ի, աւա՜ղ, ախո՜ռ, վա՜հ, հէյ վա՜հ, ո՜հ...

Ե. Թ.

ՍԱՆԱԵԻ

ԻՍԲԻՐԹՕ ԻԼԻ ՀԱՐԱՔԷԹ ԻՏԷՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՎԱՔՕՐ

Եավաշ եավաշ սանսանթլարը թաթպիգաթընա խրատէթ իմէ՛քտէ օլան իսբիրթօ՝ չիթթիլիքտէ պիր թէպէտիւլաթա սէպէպ օլանճա՞գ մը, վէ շարապլարը սաթըլմասընտա կէօրիւմէքտէ օլան խօշնուտսուղըգ՝ բանճարան իսբիրթօ չըգարըլմասընա զայրէթ իտիլմէի ինթաճ իտէճէ՞ք մի. պու կիւնլէրտէ իսբիրթօ իլէ իչլէր մաքինալար իչուն իճրա օլունան միւսապագանըն նէթիճէսի՝ պունու իւմիտ իթտիրէպիլիր։

Կէչէն ճիւմսա իրթէսի կիւնիւ Բարիստէ միւսթէլիթ ուսուլտա եարբլմըշ վէ սբիրթօ իլէ հարաքէթ իտէր օթուզ գաատր արապալարը միւսապագասը՝ պիր ժիւրի հէյէթի հուզունընտա իճրա օլունմուշ վէ պու արապալարը կաղլա հարաքէթ իտէնլէրտէն տահա էյի օլտուղը անլաշըլմըշտը։ Բաղար կիւնի տախի, բրնթըմ վէ քէօրիւլէրէ տօլմուշ պիր չօգ խալգ միւվաճէէնէսինտէ Մ. Տալիֆօլուն մալի օլան վէ իսբիրթօ իլէ հարաքէթ իտէն «Ապէյ» նամ վաթօրըն թէերիւպէսի իճրա իտիլմիշ վէ էլտէ իտիլէն նէթիճէ՝ հէրքէսին թաղաիրինէ մաղհար օլմուշ տը։

Պու քիւչիւք վաքօր՝ շահանը հայրէթ պիր գօլաղըլա աէօնմիշ վէ վաթօրլարը կէչմիշ վէ թէճրիւպէտէ հաղը պուլունան ժիւրի աղասընը թաղտիրինէ մաղհար օլմուշ տը։

«Ապէյ»ին մաքինասը 8 պարկիր գուվվէթինտէ օլուպ, եիւզտէ 50 միւֆահհամ (գարպօնէ) իսբիրթօ իլէ հարաքէթ իմէ՛քտէ տիր։ Սիւրաթը՝ սաաթտա 14 քիլօմէթրօ իտի. կաղլը մօթէօրէր կիպի պու մաքինաեր հարաքէթ իթտիրմէք իչուն, (մահրութի) (կօնտաեւ) պիր մանիւվէլանըն մուավէէթինէ միւրաճաաթ օլունմագտատը։

Իսբիրթօ իլէ հարաքէթ իտէն վաթրարըն կաղլա հարաքէթ իտէնլէրէն տահա էեի օլմասը՝ եօլտա ֆէնա գօգու հիսս օլունմամասը տը։ Օթօմպիլէ (մաքինա իլէ հարաքէթ իտէն արապա) պինէնլէր՝ իսբիրթօնընն ֆահտէսինի թագտիր իտիրլէր։

Ժիւրի հէյէթի թարաքընտան սէչիմիշ պիր քիմիակէր՝ վաթօրուն հարաքէթինտէն եվվէլ, իսբիրթօտան պիր մրգտար ալարագ, թէրքիպի՝ իֆատէ պլունտրզը կիպի օլուպ օլմատրզընը թէտգիգ իթմիշ տիր։ Խաղինէնէ 30 լիթրօ ըսբիրթօ տօլտուրուլտգտան սօնրա, վաքօր Գօնգօրտա վէ Սիւլֆէրինօ քէօքրիւլէրի արաբընտա հարաքէթէ պաշկամըշ վէ ժիւրի հէյէթի՝ Սէն նէհրինտէ թէճրիւպէտէ նիհահէթ վէրմիշ տիր։

ԶԸՐԱԱԹ

ԱՐՄՈՒՏ ԱՂԱՃԸ

Արմուտ աղաճը նէ՞ զէման տիքիլիր. Ֆրանսանրն էն մէշհուր ֆիտանճըլարընտան Մ. Ժ, Արթիկլա՝ «արմուտ եէթիշտիրիլմէսի» նամբյա կէչէնլէրտէ նէյը իթտիեի պիր էսէրտէ, արմուտ ֆիտանրընն սոն պէհարտա տիքիլմէսի մուավֆիրզ օլտուղընը պէեան իտիհար։

Սոն պահարտա տիքիլէն ֆիտանլար՝ բէք կիւզել թութմագտա վէ գըշընն վէ իլգ պէհարտա տիքիլէնլէրտէն տահա չարուգ պէսեհիմէքտէ տիր. մուսիւլէյն տէեօր քի, գըշընն աղաճլար՝ հաեթաան կէրի գալմահուպ եալընըզ ույգուտա տըրլար։ Օգոստոստա բէյտա օլան «նիւզ» եանի աղաճը պէսլէէն սուլու մատտէ սաեէսինտէ քէօքլէր իչլէմէքտէ վէ ինճէ քէօքլէր՝ եանի բիւրիւզլի սաչագլար հասըլ օլմագտա վէ հարարէթին տէրէճէսինէ կէօրէ, հաեաթ տիեհիմէրի եանի թօմուրճուգլար պիլէ աղ չօգ գապարմագտա տը։

Արմուտ աղաճը՝ իլգ պէհարտա եալընը չամուրլու վէ սօղուգ թօբրագլարա տիքիլիր, չունքի պու թօբրագլարա սօն պահարտա տիքիլէն ֆիտանլարըն զըշընն թէլէֆ օլմասը թէկիլիքէսի վար տը։ Պաղգա հալլէրտէ ֆիտանընն սօն պէհարտա տիքիլմէսի լոզմ տը։

* * *

ՀԱԶԵՐ ՎԷ ԴԱՐԱ ՏԷՆԻԶԷՐԻ ԱՐԱՍԸՆՏԱ. ԳԱՆԱԼ ԼԱԵԻՀԱՍԸ

Ռուսիայնրն եէնի «ֆինունը մէեահիյէ» գօնկրէսինին Պարը Հազէր իլէ Գարա Տէնիզ արասընտա պիր գանալ լաեիհասը իլէ մէշղուլ օլտուղը սէօյլէնիեօր։ Եարբլմասը ալուշինիլէն գանալըն տէրինլիեի 6 մէթրօ 80 սանթիմէթրօ վէ էնի 47 մէթրօ օլանճագ վէ Ասթրականան Ազագ տէնիզինտէ վագը թայկանա գատար ուզաեանճագ տը։ Մէսարիֆի՝ 40 միլիոն ռուպլի (160 միլիոն ֆրանգ) թախմին օլունմագտա տը։

* * *

ԲԷԹԷՐՍԳՈՒՐԿՏԱ ԵԷՆԻ ՄԱՏԷՆԻ ԲԷՕԲՐԻԻ

Բէթէրսպուրկ պէլէտիյէ իտարէսի՝ «Բօն տը բալէ» նամբյա մարուֆ օլան ախշապ քէօքրիւնին եէրինէ մատէնի պիր քէօքրիւ եարբլմասը իչուն 3500000 ռուպլի թախսիս իթմիշ տիր։ Մէզքիւր քէօքրիւնէն էնի՝ 13 Մաաէն վէ ուզունլըզը 121 սաժէն օլանճագ տը։ Լաեիհալարը թէտգըդ իթմէք իւզրէ, Ռուս վէ էճնէպի միւհէնտիս վէ միմարլարը տավէթ օլունանճագ տը։

ԽԱՐԻՃԻՅԵԷ

ԻՆԿԻԼԻԹԷՐԱ ՎԷ ՏԷՕՎԼԷԹԼԷՐ

«Նասիօնալ Ռըվիւիվ» բիսալէսի կազէտնատ նէյը օլունանճագ Նուսխէսինտէ, Ինկիլիթէրա իլէ Ռուսիա արասընտաքի սիեասի միւնասէպաթընն տահա սամիմի օլմասը իչուն տիկէր պիր մէգալէ նէյը իտէճէք, վէ պու մէգալէնին տըգգաթա լաեըգ նօղթալարը չունալար զանանճագը։

«Եվվէլքի մէգալէմիզտէ իրքի պէօսիւք հիւքիւմէթին (Ինկիլիթէրա վէ Ռուսիա) հէր իրքի թարաֆ իչուն պէօսիւք ֆահտէլէր հուսուլէ կէթիրմէք, վէ պիր թարաֆտան Ֆրանսա իլէ Ռուսիա, վէ տիկէր թարաֆտան Ինկիլիթէրա իլէ Ճարոնիա արասընտա մէվճուտ միւնասէպաթլէր սէեիշմէմէք չարթը իլէ, պիրպիրինէ եագլաշմալարը միմքին օլաուղուտու պէեան իթմէէ չալըշմըշ իտիք։

Մէյտանա գօյտուղումուզ էֆքեար վէ միւլահաղաթը՝ Ֆրանսատա ֆէնա թէէսիրէ օղրամատրզընը, վէ Ճարոնիա բօյիթիգաաընը իտարէ իտէն պէօսիւք զէվաթ թարաֆընտան սամիմիյէթէ գապուլ օլունուղունու կէօրիւմէքտէ, ֆէվգէլատէ մէնմուն օլաուգ։ Պաղը Ալման կաղէթալարը՝ թէքլիֆիմդին Ռուս կաղէթալարը թարաֆընտան սօուգճաընա օգունտուղու ըրիսաեթ իտիեօրլար. իհթիմալ քի պու ըրիսաեթ տօղրու տուր։ Ֆագաթ՝ շուրասընը տա ունութմամալը տը քի, Ռուսիատաքի կաղէթալար՝ անը պիր ուսուլէ թապի օլմագտա պէրապէր, ճիմէլէսի՝ խարիճիյէ նէզարէթինէ ամը տէրէճէ մնասուպ տէեիլ տիրլէր։

Ալմանիատաքի կաղէթալարըն հէրսինէ պիր նիմ բէսմիյէթ չէրլի վերմէք նէ՝ գատար միմքին տեեիլսէ, Ռուս կաղէթալարընը տա ամը սուրէթտէ զանն իթմէք օ տէրէճէ խաթատը։ Շու հալտէ, Ռուս կաղէթալարը՝ Ռուսիա տասթլուղու հագդընտա Ինկիլիթէրա բէսմի տաիրէլէտտէ պէսլէնիլէն ֆիքր վէ հրսսիյեաթը ճանլը պիր սուրէթտէ աքս իթտիրտիքլէրի զանընտատեիլ։ Գօնթ Լամստորֆ՝ խարիճիյէ նէզարէթինէ թաեին օլունտուղու զէմանտան պէրի, Ռուսիա իլէ Ինկիլիթէրա արասընտաքի բէսմի միւնասէպաթ՝ հիսս օլունճագ տէրէճէյտէ էեիլէշմէէ եիւզ թութմուշ տը։ Շիմտիեէ գատար պու միւնասէպաթ՝ անճագ իքինճի տէրէճէյտէ էհէմմիյէթլի մէսէլէլէրտէ մէյտանա չբգմըշ իտէ տէ, եագընտա տահա պէտեիւք մէսէլէլէրտէ տախի պաշ կէօսթերէճէք տիր։

Օն պին. — Ինկիլիթէրա հարպեեէ նազրը Մ. Պրոտրիքին եէնի պիր թախմինինէ կէօրէ, պու կիւն ճէնուպի Աֆրիգա հարպ մէյտանընտա պուլունան Պօէրլէր՝ 10000 քիշի տիր։ Պու 10000 ճէսարէթլի ատամ՝ կէնիշ պիր մէյտան իչինտէ հէր լաղըմ օլան եէրտէ պուլընմագ, վէ հէր նօգթահա մունթազամ գօմանտօղլար կէօնտէրմէք կիպի ֆէվգէլատէ պիր մէհարէթ կէօսթերիւօրլար։ Ինկիլիզ կաղէթալարընն նէյր էյլեսիքլէրի ճէվվէլէ կէօրէ, պու կիւն 70 գօմանտօ մէվճուտ օլուպ, պունլարտան 26ը Թրանսվալտա, վէ 31ի Օրանժ իլէ Դաբ միսթէմէքէսինտէ պուլունմագտա տը։ Լորտ Ռիչէրին հաֆթալրգ ըսթաթիսթիքլէրինէ կէօրէ, պու 10000 ատամ՝ կէօհա եազն պիր զէմանտա պիւսպիթիսն մանվ վէ հէլաք օլանճագլար իտի։ Զիհնքի լորտ Ռիչէր՝ հէր հաֆթա պունլարտան պիր գաշ եիւզինին թէլէֆ վէ եա մէճրուհ վէ եախօտ էսիր իտիլտիկինի պիլտիրիեօր։ Մ. Պրոտրիք՝ լորտ Ռիչէրին պէեանաթընա կէօրէ, հէր հաֆթա մագթուլ, մէճրուհ վէ էսիր օլանլարըն մրգտարընը 10000աէն թէնվիլ իտիեօր իսէ տէ, դարիպ տիր քի պու 10000 բագդամը հիշ պիր զէման աշաղը տիւշմէէօր։ Պունուն տա սէպէպի չու տը քի, Պօէրլէր ատամ զապպ իթտիքճէ, տէրեալ եէրլէրինէ գօեանճագ պաշդա ատամլար պուլուեօրլար։

ԱԼՄԱՆ ԹՈՒՐԻՖԷՍԻ.—Վիէնտատան եազրլըեօր։ Ալմանիա բարլամէնթօսունուն իհթիմամ՝ Ավսթրիա վէ Մաճարիստան կաղէթալարընճա եէնի Ալման թարիֆէսի մէսէլէսինտէն պահա իթմէեէ սէպէպ օլմուշ տը։ «Նաեէ Ֆրաեէ Բրէսսէ» կաղէթասընը պու մէսէլէեէ տտիր եազտըղը մգալէնին խիւլասասը չու տը։

«Պիւթիւն տիւնա՝ Ալման Ռայխշթակ մէճլիսինին զարարընա պէօհիւք պիր մէրագլա ինթիզար իտիեօր։ Պիր թարաֆտան Ալմանիատաքի տասիլի ֆըրգալարընը հարէքէթլէրի՝ տիբլօմաթլարընն տիգգաթընը տավէթ իթտիկի կիպի, տիկէր ճիհէթտէն՝ Ալմանիանընն միւթէթիզի օլան պիղ վէ Իթալանալար՝ պու թարիֆէ մուհարէպէսինին սեեաի միւնասէպաթա վերէճէկի զարարլարը պէօեիւք պիր էնտիչէ իլէ «մուհաքէմէլիւզիմ կէօրմէքտէեիզ։»

Մ. ԼԱՊՈՒՇԷՐԻՆ ՊԻՐ ՆՈՒԹԻՔԸ. —Ինկիլիթէրա բատիգալ ֆրգասը բէսիսի Մ. Լապուշէռ՝ ախիրէն Նորթամբթօն տա իյրատ էյլէսիկի պիր նութգտա, մուհարէպէեէ պաշլըճա սէպէպ օլան Մ. Զէմպրէյնին ալէյհինտէ չիտտիթի պիր լիսան գուլլանմըշ տը։ Մ. Լապուշէր՝ էվվէլա հարպըն զուհուրունա սէպէպ օլան նօգթալարը թէտգըդ իտէրէք, տէեօր քի «Պու մուհարէպէ՝ էօնիւ ալընմագ պիր շէյ տէեիլ իտի։ Մ. Ֆրիւկէր՝ հաքիմ վաքթաոը իլէ մէսէլէեէ նիհահէթ վէրմէք իտիէր, պիղ՚ըէտտա իթտիք։ Մուհարէպէլէրտէ իսէ, հարպընն մէսուլիյէթի՝ տահմա մէսէլէնին սուլէէն պիթմէսինէ բազի օլմահան թարաֆա տիշէր։« Մ. Լապուշէր՝ նութգունընն նիհահէթինտէ Սիր Հանրի Գամպպել Պանէրմանընն թէքլիֆի վէեհ իլէ, Պօէրլէրէ Դանատա պիպի մուխթարիյէթի վէ իսթիգլալ վերիմէսի ֆիքրինտէ պուլունտուղունու վէ պու սուրէթլէ հէմ հարպա նիհահէթ վերիմիշ հէմ տէ ճէնուպի Աֆրիգատա տահմի սուրէթտէ գուվվէթլի պիր օրտու պուլունտուրմագ մէճպուրիկէթի օրթատան գալարբըլմըշ օլաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։

ՏԷԼԱՐԱԵԷՆ ՊԷՏԱՆՆԱՄԷՍԻ. — Պօէր ճէնէրալը Տէլարայ՝ մահիկէթինտէ պուլունան ասքէրէ խիթապէն՝ ուզունճա պիր պէեաննամէ նէյը իթմիշ վէ տէմիշ տիր քի, լորտ Ռիչէրին թութտուղու էսիրլէր՝ իսթիեար վէ սաղամթլարա, Պօէրլէրէ խբեանէթ իտէն պաղը շախսլարտան իպարէթ տիր, հալպու քի հարպ մէյտանընտա էլինտէ սիլահ օլարագ, պու կիւն պինէրճէ Պօէր մէվճուտ տը, վէ Պօէր միլքիեէ իտարէսի՝ շիմտիեէ գատար մունթազամ սուրէթտէ տէվամ էյլէմիշ տիր. վէ Թ. բանավալ վէ Օրանժ հիւքիւմէթլէրի հէնուզ մահվ օլմամըշ տը։ «Պօէրլէր իչուն սիլահ պրագմանըն իմքանը եօգ տը։ Լորտ Ռիչէրէ վէ անտան էվվէլ լորտ Բոպէրգա, պէեաննամէլէրի իլէ պիղի սիլահը պրագմաղա տավէթ, վէ պաղը վատար իթմիշլէր վէ արգատաշլարըմզտան պաղբարը մաեթէսիւք պու պէեաննամէլէրէ ալտանարագ սիլահլարընը պըրագմըշլար իսէ տէ, պունտան սօնրա Պիւրկէրլէրտէն հէր քիմ լորտ Ռիչէրին պէեաննամէլէրի իւգէրինէ կէրէք ածրգտան վէ կէրէք գօրգուտան, տիւշմանա մուավէնէթ վէ պու սուրէթլէ մէմլէքէթէ խբեանէթ իտէճէք օլորսա, եալընըզ չախսէն տէեիլ, էմվալ վէ էմլյքինին միւսատէրէսիյէ տէ չիտտէթլի սուրէթտէ ճէզալանտրրըլանագտը։

Պինէհալէէ՝ Թրանսվալ վէ Օրանժ հիւքիւմէթլէրինին 20 յունիս 1901տէ Վաթէրվլատա իթթիխաղ էյլէտիքլէրի գարարլարտա սէպաթ, վէ սօնունա գատար մուհարէպէտ տէվամ իտէճէնիզ.»

ԳՕԼՕՄՊԻԱ.ՎէՆԷԶՈՒԷԼԱ.—Նիւեորգատան էֆրէնճի նոյեմբեր 29տա իչար օլունտուղունա կէօրէ, Ռօհիօ Սալտատօ ճիվարընտա պուլունան ասիլէր իլէ, Գօլօմպիա ասքէրի արասընտա պիր քիւչիւք մուհարէպէ վուգուզ պուլուպ, ասիլէր՝ սօն տէֆա օլարագ՝ գարշը կէվմիշլէր տիր։ Գօլօն չէհրինտէ՝ Գօլօմպիեա վէ էճնէպի մէմուրլարը Թարաֆընտան պիր գօնֆէրանս ագտ օլունմուշ, վէ պունտա հաղը պուլընան Բանամա վալիսի տօքի. Ալպան գուվվէթլի պիր Ամէրիգա գարագօլունընն հիմաեէսի թահֆընտա օլտուղը հալտէ, Գանամա չէհրինէ ավանթ իթմիշ տիր։ Էօյլէէն սօնրա սաաթ 11տէ էճնէպի կէմիլէրի գօմանտանլարը պիր գօնֆէրանս ագտ իթտիքսէն սօնրա, Գօլօն չէհրինի ասիլէրին էլինտէն ալըպ, տօքթէօր Ալպանո թէսլիմ իթմէք իչուն գարաեա գուվվէթլի միֆքրէլէէր չբգարմըշլար տը, Եինէ Գօլօնտան իչար իտիլտիկինէ կէօրէ, Պարպարգօեա քէօքրիւսինին զապթը սըրասընտա. Գօլօմպիա ասքէրինէ գօմանտա իտէն ժէնէրալ Գասթրօ՝ Պանեա Սօլտատօ ճիվարընտա վուգուլան մուհարէպէտէ մագթուլ օլմուշ տը։ Միւշարէլէյհ ժէնէրալ՝ Բանամա պէրզանբընտաքի Գօլօմպիա ասքէրինին իքինճի գօմանտանը իտի։ Վաշինկթօնտան ալընան պիր խապէր իսէ, Գօլօմպիա հիւքիւմէթինին միւսապէրթընը քէմիշ օլուղունու՝ վէնէզուէլա հիւքիւմէթինէ թէպլիղ իթտիկինի պիլտիրիեօր։

ԹԷՎՁԻՀԱԹ

Կէլիսօլու սանճաղը մուհասէպէճիսի իզգէթլու Շաքիր էֆէնտիյէ թէրֆիան սանիյէ սընֆը միթէմաեիլի բիւթպէսի թիվճին պուլրուլմուշ տը։

ՆԸՇԱՆ

Վէզաիֆը մէէմուրիյէթլէրինի բէվիյէթմէնտանէ իթա իթմէքտէ օլմալարընա պինէն, Շուրաի. Տէվվէթ թանզիմաթ տարիխսի ազասընտան ատթուգ. Մէհմէտ Բէյատ պէյ էֆ. հաղրէթլէրինէ պիրինճի բիւթպէտէն Օսմանի նըշանը ալիսի իհսան պուլրուլմուշ տը։

ՏԱԽԻԼԻՅԵԷ

Հիւբիրիմէթը Սէնիեեէ հիսապընա Ամէրիգա տէմիկեաղարընա եաբըլմասը գարարլաշտըրըլմըշ օլան զրհլը զրազէօրին ինշասընա պաշլանըլմըշ տը։

ՀԱՄԻՏԻՅԵԷ Հիճազ տէմիր եօլու իչուն, Պէլճիքատան սաթուն ալընան տէմիր էշեաեի թէֆթիշ վէ մուաեէնէ վէ վաքօրա եիւբէթիլմէսինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, պինպաշը Նուրի պէյին կէօնտէրիլմէսինէ միւսաատէ պուլրուլմուշտը։

ՊԷՅՐՈՒԹ-ՇԱՄ տէմիր եօլունուն Անսնիմ չիրքէթի հիսէտարան ճէմիյէթը ումումիյէսինին ախիրէն Բարիստէ ոէնէվի մէճլիսի ագտ օլունարագ, մէվճուտ թանվիլաթ ֆահզինին թէնզիլի իչուն, եէնիտէն թանվիլաթ ինտասըյա թէտավիւլէ չբգարըլմասընա գարար վերիլմիշ տիր։

ՏԱՐԻԻԼՖԻՆՈՒՆԸ Շահանէ ուլումը թապիեէ վէ իրեազիյէ շիւպէսի չակիրանընտան իքինճի սէնէէ եիւքսէլէն 14 էֆէնտի՝ ֆինունը թրպպիյէ վէ իրեազիյէի ալիեէ թանիլ իթմէք իւզրէ, իքի գըսմա այրըլմըշլար տը։

ԻՍԿԵՌԻՊՏԷ Վարտար նէհրի քէնարընտաքի ըրնթըրմըն եիւքսէքլիեի քեաֆի տէրէճէյտէ օլմատրզընտան, ամէլիյեաթա պաշլանըլմըշ տը։

ԹԻՐԷ ճիվարընա շիտտէթլի եաղմուրլար եաղարագ, Մէնտրէս չայը թաշմըշ տը։

ՐՈՒՄ Բաթրիգի բիւթպէթլու Լեովաքիմ էֆ. հաղրէթլէրի՝ պէրապէրլէրինտէ Բաթրիգխանէ գաբու քէթխիւտասը սատտ. Անտոն Իքիսատի էֆ. պուլունտուղը հալտէ, էվվէլքի կիւն սապան, Սատրազամ Ֆէխատէթլու Տէվլէթլու Սաիտ բաշա հազրէթլէրինին նըշան Թաշընտա քէսին գօնագլարընա ազիմթլէ, Սատրը Միւշարիլէյհ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

ԳՈՒՏՍԸ ՇԷՐԻՖ Բուր Բաթրիգի օլուպ, չէհրիմիզտէ պուլունան Բիւթպէթլու Դամիանոս էֆ. հազրէթլէրի՝ պէրապէրլինտէ Տէրսաատէթ վէքիլի պուլունտուղը հալտէ, Ամլիյէ նազրը Իւպէթլու Տէվլէթլու բաշա հազրէթլէրինի զիհարէթ էյլէմիշ տիր։

ԻՄԲԷՐԱԹՕՐ ՖՐԱՆՍՈՒԱ ԺՕԶԷՖ ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻ.— Եվվէլքի կիւն Ավսթրիա-Մաճարիսթան իմբէրաթօրը հաշմէթլու Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրինին սանտալիի իմբէրաթօրիեէ օթուրտուգլարընն սէնէի տէվրիյէսի օլմագ մինասիպէթիյլէ, Պէյօղլունտա քեսին Սէնթ-Մարի քիլիսասընտա թէշէքքիր տուալարը օգունմուշ վէ պու մէրասիմատ սէֆարէթ մասլահաթկիւզարը իլէ սէֆարէթ վէ ճէնէրալ գօնսօլօսանաթ մէէմուրլարը հազրը պուլունմուշ տը։

—Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրի 18 եաշընտա օլտուգլարը հալտէ, 1848 սէնէսինտէ մագամը Իմբէրաթօրիեէ կէչտիքլէրինտէն, շիմտիեէ գատար հիւքիւմէթլէրի միւտտէթի պու կիւն 45 սէնէեէ վէ սինկլէրի տախ Հէնէ պալիզ օլմուշ տը։

ՄԷԱՐԻՖ ՀԻՍՍԷՍԻ. — Մէարիֆ նէզարէթինին մէրքէզ մէարիֆի իլէ ալի մէքթէպլէրին մէարիֆի գարշուլըզը օլան մէարիֆ իանէսի հիսսէսինին սէրիան կէօնտէրիլմէսի՝ մէարիֆ միւտիրլէրինէ էմր օլունմուշ տը։

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷՔԻ սըհհիյէ գօմիսիօնը թէքբար միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տը։

ՐԻՖԻԴԻՐՄԸՋ «Սէրվէթի Ֆինուն կաղէթասը՝ եարընքի բէնչէնպի կիւնի թէքբարար ինթիշար իտէճէնի մէմնունէն իսապէր ալընմըշ տը։

ՊԻԼԱ միւտտէթ թաթլ իտիլմիշ օլան Ամալիա կաղէթասընն տախի թէքբար ինթիշարընա միւսաատէ պուլրուլմա չտը։

ԻԶՄԻՐ գօրտօն գումրանիասը տիրէքթօրը Մ. Քիքէ՝ Ֆօչա ճէտտա նահիյէսինին Գավագը չէչմէ մէվգրընտա քեսին թագրիպէն 1000 սէօնիւմ մրգտարը արագիտէ զարպօնամթմամակնէզի մատէնի քէֆ իտէրէք, իճրաի հաֆրիյտիաթ իչուն, հիւքիւմէթը Սէնիյէէէն բուսսաթ թալէպ էյլէմիշտիր։

ՖՈՒՐՈՒՆՃԸԼԱՐ թարաֆընտանաեէրի ունը իսթիմալը զըրաաթն թէրագգընընը մուճիպ օլաճաղընտան պահա իտէն «Գօնսթանթինօբօլիս» կաղէթասը՝ եէրլի պուզատայլարը նագլիյէ իսճրէթլէրինէ Անատօլու չըմնընքէր գումրանեասը տախի թէնզիլաթ իճրասընը արզու իթտիկինի պէեան իտէեօր։

ՏԷՐՍԷԱՏԷԹՏԷ վէ վիլայէթլէրտէ միւսթասատէ վերկի թահսիլատարլարընն վէ մալ սանտուգ էմինլէրինին մաաշլարընը կէօսթերիր պիրէր գըրթա ճէտվէլին թանզիմ իտիլուպ, Պապը Ալի Ճանիպը Սամիսինէ կէօնտէրիլմէսի՝ մագամը սամի Սատարէթքէնահէն Մաալիյէ նէզարէթինէ իշար պուլրուլմուշ տը։

ԵԷՆԻ ԻՏԱՏԻ ՄԷԹԲԷԼԻՐԻ. Գօնեա վիլայէթինին Նիյտէ վէ Համիտ Ասպատ ամանաղլարընտա տախի պիրէր իատտի մէքթէպի թէէսիս իտիլճէք տիր։

—Բիւսումաթ եէնի թարիֆէսինին իճրա իտիլմէսի մուգարրէր պուլունուղընա, վէ օհալտէ Իզմիրտէ տախի պիր անթրբօ վիճուտա կէթիրիլմէսի լազըմ կէլտիկինէ մէպնի, էվվէլճէ բիւսիմաթ հասըլաթընտան 20,000 լիրա վէրիլմէսի իլէ, սաթուն ալընուպ, պու կիւն մուվագգաթէն բալամութ աչարիտարէսի իթթիխազընա միւսաատէ օլունան ֆէրին անթրբօսա թանվիլէն ինչասը իչուն, քէշֆի իճրա իթտիրիլմէքտէ օլունուղունտան, պունուն հէման պօշալթըլարագ կիւմրիկէ թէսլիմ իթտիրիլմէսի խուսուսը՝ բիւսումաթ էմանէթինտէն Մալիյէ նէզարէթինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

ԱՐԱՊԱ. ԳԱԶԱՍԸ. — Սապրգ արապաճըլար քէթխիւտասը Հասան էֆէնտինին եանընտա միւսթախտէմ վէ Սարբեարտա սաքին Թուլալը 18 եաշընընտա Իսմայիլ էվվէլքի կիւն սաաթ 6 բատտէլէրինտէ, գօշտուղու Նիւմէրօսըզ արապաճը՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէն եօգարբեա տօղրու սիւրթլա սիւրտիեի արբատա, Պօսթան պաշընտա Եէնի Զարշու ճատտէսինտէ կազանէ եօգուշընտա սաքին Մարիգօ իսմինտէ պիր գաաընն՝ արապանընն էօնիւնտէն սավուշմաեուպ, թէքբէրլէքէր ալիընտա գալարագ, գալլասը իլէ գասըզընտան՝ թէկլիքէլի սուրէթտէ էշէլէնմիշ տիր։

Վագաեր կէօրէն բօլիս մէմուրլարը՝ ապրպաճինին ֆիրարընա մէյտան վէրմէտէն թէսմուշլար տը։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ. — Բէթէրսպուրկտան իշար օլունտուղունա կէօրէ, Կրանտիւք Պօրիս Վլատիմիրովիչ՝ տէվրը ալէմ սէեահաթը իչուն եագընտա եօլա չբգաճագ տը։ Մուսիպլիյէ՝ Մըսբրտա պուլունան պիրատէրի Կրանտիւք Սէրիլ իլէ պիրլէշէրէք, իքիսի պիրտէն Գրէսէվիեա զըրվլըսը իլէ Սէյլան ատասընն Գօլօմպիա չէհրինէ գատար կիտէճէլէրտիր։ Օրատան Կրանտիւք Պօրիս՝ Հինտիսթանա, և Կրանտիւք Սիրիլ Սգասը Շարգ սուլարընտաքի Ռուս տօնանմասընա կիտէճէքտիր։ Միւշարիլէյհ՝ պիր սէնէ գատար մէզքիւր տօնանմատա պուլունճագ տը։

ՏԸՎԼԷԹԸ ԱԼԻՍԵԷ վէ ՌՈՒՄԱՆԻԱ. — Տէվլէթը Ալիյէ վէ Ռումանիա արասընտա ագտ օլունան թիճարէթ մուահիտնէմէսի՝ Ռումանիա Սէնթօսը Թաքֆիրան թատրգ օլունտուգտան սօնրա, ն սէնէ գատար միւտտէթ թաթպիգ օլունճագ տը։ Պունունլա պէրապէր, թաթպիգի թարիխնտէն 18 այ սօնրա, հէր իքի թարաֆ՝ մուահէտէնամէնին ֆէխա օլունճաղընը իխպար իտէպիլէճէքլէրտիր։

Մուահէտէնամէեէ զէլ իտիլէն թապլօտաքի էշեա վէ մատտէլէր իչուն, էն զիեատէ միւսաատէեէ մագհար տէվլէթի էսասը գապուլ իտիլմիշ տիր։ Մուահէտէնամէ իքիեէ թագսիմ իտիլմիշ տիր։ Պու պէեաննամէնին պիրի՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէէ թարաֆընտան թէրթիպ օլունուպ, Ռումանեաա կէօնտէրիլէն թիթիխնէրտէն ալընան բիւսումը գալտըրըլմասը իչուն լազմ կէլէն թէտպիրլէրի պուլմագ լիւզումը պիտիրիեօր։ Տիկէր պէեաննամէ՝ 9 նէվմի էշեա իչուն, ումումի թարիֆէեէ կէօրէ մուամէլէ իտիլէճէեի թէահհիտինի չամիլ տիր։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ

BOURSE DE PARIS

ՊՈՒ ԿԻՃԷՐԻ

Նոյեմբեր 18, 1901

Ֆրանսզ էսհամը	(3% Français)	101.50
Ռէժի	(Tab. Turcs)	313
Գօնսօլիտ.	(R. Turque D.)	24.95
Շըմնտրֆէր	(Lots Turcs)	106.
Պանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	529
Թրանսվալ	(Transvaal)	82.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրօն. Ժողովը երէկ նիստ գումարեց Մ. Պարտիարքին նախագահութեամբ և առենապետութեամբ Գրիգորիս Սրք. Ցովհաննէսեանի.

Ասկիզ առաջ Զարսանճաքի Մակար վրդ.ի պարտուց մասին, Նպաստից Ցանձնաժողովին գիր մը հասած ըլլալով, քննութեան համար յանձնուած էր Կրօն. Ժողովոյ Բ. Առենապետ Վահրամ եպիսկ.ի։ Այս անգամ կրկին գիր մը հասած ըլլալով մեւնոյն խնդրին առթիւ Զարսանճաքի առաջնորդ Կորիւն վարդապետէն՝ որոշուեցաւ գրել Կարնոյ Առաջնորդ Զաւէն Ծ. վրդ.ին որ գանձէ Մակար վրդ.էն պարտքը և հացնցէ Պատրիարքարանէն։ — Աթէնքի հոգաբարձութիւնը ծանուցած ըլլալով թէ Ռոդիցի Խորէն քահանայ

դաւանափոխական չարժումներ ծագելը կը գրէ. կարեւոր դատուեցաւ անմիջական նպաստ մը հասցնել։

Կոտուց Անապատի միաբաններէն Մարգար սարկաւագ ընդարձակ տեղեկագիր մը ղրկած է վանքին մատակարարութեան վիճակին մասին. Վերամեպակ ի յանձնուեցաւ ի քննութիւն։

— Նպաստից Ցանձնաժողովը երեկ նիստ գումարեց Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ, և զբաղեցաւ նպաստի, որբանոցներու և զեղծանող ծանօթ երկու վարդապետներու խնդիրներով։

— Պատրիարքարանի Ա. Գործակատար Տիգրան էֆ. Տ. Ներսէսեան Պարսից դեսպանատունը երթալով, իր իմաց Ս. Պատրիարքին բարի գալուստ մաղթեց դեսպան իշխան Միրզա Ռիզա Խանի։

— Այսօր, տօն ընծայումն Ս. Աստուածածնի, Պատրիարքարանը և բոլոր Ազգ. վարժարանները փակ կը մնան։

—Ս. Հայրապետը Թիֆլիսէն վերադարձած է էջմիածին. իրեն ուղեկցեն Գրիգորի եպիսկ. Սաթունեան եւ Գրիգորի վրդ.։

—Ռուսահայ հրապարակագիր մը, Գ. Յովհաննէս Խաչատուրեան, որ երկար ատենէ ի վիր ռուսական լրագրի մը կարեւոր մէկ աշխատակիցը եղած է, վերջերս ռուսերէն նոր շաբաթաթերթի մը հրատարակութեան ձեռնարկեր է։

—Մերուժան վրդ. Կարմիր վանքի փոխ վանահայր կարգուեր է։

—Մերսինէն կը գրեն.— «Թէեւ ասկէ առաջ տեղւոյս Ազգ. վարժարանայ համար Զարմայր էֆէնտի Ճերմակեանի հրաւիրուած ըլլալը գրած էինք, սակայն այժմ Ոսկերիչեան էֆէնտի հրաւիրուած է Դեր. Դիմաքեան Հօր միջոցաւ, եւ վարժարանները շնորհիւ Դեր. Հօր, յիշեալ դասատուին՝ և ժրաջան թաղականաց, գոհացուցիչ իմն կը շարունակեն. եւ ապագային աւելի արդիւնաւոր ըլլալ կը խոստանան»։

Ալանեան, Ֆերուհխան, Սէրվէրեան, Մանուէլեան, Պապեան, Գրիգորեան ընտանիքները խորին շնորհակալութիւն կ'յայտնեն եկեղեցական Հարց և հանայն ազգայնոց և օտարազգեաց որք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ ՍՏԵՓԱՆ ՓԱՇԱ ԱՍԼԱՆԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան, և այս տխուր առիթս ցաւակցութիւն յայտնելով պատուեցին հանգուցեալին յիշատակը։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՊՕՂՈՍ ԷՖ. ԷՔՍԷՐՃԵԱՆԻ

Ինչպէս ծանուցած էինք, երեկ ժամը 8ին տեղի ունեցաւ մեծաշուք յուղարկաւորութիւնը ողբացեալ Պօղոս էֆէնտի Էքսէրճեանի։ Մարմինը արդէն կիրակի օրուընէ իսկ Կէտիկ-փաշայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցին փոխադրուած էր ուր կատարուեցաւ Տան Կարգը, ընդ նախագահութեամբ Բերայի քարոզչի Տ. Հայեակի եպիսկոպոսի, մասնակցութեամբ Էմիրէէ նախկին առաջնորդ Տ. Մեսրոպ Սուքիասեան, Երուսաղիմայ Պատր. փոխանորդ Տ. Գէորգ Երէցեան, Կ. Պոլսոյ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Ճէվահիրճեան եպիսկոպոսներու, ուրոյ վարդապետներու և քանի աւելի քահանաներու։ Մայր եկեղեցւոյ և ուրիշ եկեղեցիներու դպրաց դասը ամբողջութեամբ ազգ. շապիկներ հագած կը մասնակցէին տխուր արարողութեան որ սկսաւ «Դատեա Տէր զայնոսիկ որք դատեն զիս» ողբաձայն սաղմոսով։

Կէտիկ-փաշայի Թաղ. խորհուրդը ի յարգանս իր երբեմնի պաշտօնակցին ամէն բան վայելչապէս կանխապատրաստած էր եկեղեցւոյն դուրսն ու Տաճարին մէջ որ լուսազարդուած էր ամբողջովին և նեղ կու գար յուղարկաւորներու ընտրեալ բազմութեան։

Դագաղը՝ ծանրաբեռնուած պակներու խիտ հոյլին տակ, կը հանգչէր եկեղեցւոյ կեդրոնը յատկապէս պատրաստուած մահաբեմի մը վրայ զոր կը շրջապատէին կերոնակիր բարեկամներ։

Սովորական արարողութիւններէ վերջ բեմ եկաւ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս ու առանց պայմանագրական բառերու և յառաջաբանի, ուղղակի Պօղոս էֆէնտիի կեանքն հիմ ընտրելով խօսեցաւ յուզիչ ու սրտագրաւ դամբանական մը, արցունքներ խլելով գրեթէ ունկնդիրներու մեծամասնութենէն։

Դամբանականէն վերջ թափօրը կազմուեցաւ եկեղեցիին առջեւ. զանգակները տխրագին կը զօղանջէին իրենց նուազը։ Եպիսկոպոսական դասը, վարդապետները, քահանաները, դպիրները, Ս. Փրկչի Որբանոցէն 20 աշակերտներ՝ հսկողութեամբ իրենց դասատու Նալպանտեան էֆէնտիի, ինչպէս նաև 6—700 հոգիէ բաղկացած յուղարկաւորներու ամբոխը կը կազմէին մեծաշուք թափօր մը որուն առջեւէն կ'երթային ծաղկեպսակ կրողները։

Կէտիկ-փաշայի և Մայր Եկեղեցիի դպրաց դասերը, դարձեալ Կէտիկ-փաշայի Թաղ. խորհուրդը և Մագր-իգիւղի դպրաց դասը՝ իրենց կարգին հաճեր էին պատուել հանգուցեալը մէյմէկ գեղեցիկ ծաղկեպսակով։

Դագաղին ծոպերը կը կրէին սպաւոր ազգական-բարեկամներէն Փաստաֆան Դէորդ Այճեան, Դեղագործ Լեւոն Կիւմիւշեան և Ն. Պարոնեան, Տօքթ. Մուրատեան և այլ էֆէնտիները։

Ցուզարկաւորներու հոծ բազմութեան մէջ գլխաւորաբար կը նշմարուէին, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան Ատենապետ Պատրիկ էֆ. Կիւլպէնկեան, Քաղաքին. Ժողովոյ Ատենապետ Տիգրան էֆ. Եուսուֆեան. Տիգրան Տ. Ներսէսեան և Ռեթէոս Պէրպէրեան, Տիգրան Մանուկեան, Լեւոն Բանիկեան, Յովհաննէս Մուրատեան, Արիստակէս Բէն. Ճիզմէճեան (սգաւոր), Մկրտիչ Թօգաթլեան, Յարութիւն Արալանեան, Սարրաֆ Թօմա, Մկրտիչ Ուղուլեան, փաստաբան Կարապետ Այճեան, Մինաս Բէյէճեան, Մարտիկ Գրիգորեան, Յակոբ Սթամպուլեան, Մարուքէ Ֆրէնկեան, Նշան Ղուկասեան, Յարութիւն Գարամանեան, Յարութիւն Արալանեան, Կարապետ Զիվէրեան, Մկրտիչ Ինճէեան, Սարաֆ Թորոս, Եօրկաքի Բաբաքի օղլու, Մարտիկ Բէքճատէճեան (սգաւոր), Յարութիւն Բէճմիրճեան, Գէորգ Մելիքեան, Տօքթ. Շիրինեան, Պէզաղեան էֆէնտիները, Դալֆաեան որբանոցի մայրապետ Երանուհի Յովհաննէսեան, Պոլսոյ ամբողջ ազգանուորական դասը, վաճառատանց ներկայացուցիչներ, եւն. եւն.։

Դագաղը հանգուցեալին տունին առջեւէն անցած ատեն աղեխարշ և սրտամղիկ տեսարան մը պարզուեցաւ երբ տունիններն բարձրագոչ լալով վերջին անգամ մ'ալ կը տեսնէին իրենց սիրելիին դագաղը։

Ցունաց եկեղեցիներու զանգակները կը հնչէին երբ թափօրը, անոնց առջեւէն կ'անցնէր։ Վերջապէս թափօրը հասաւ Մայր Եկեղեցի, ուր Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութիւնով հոգեհանդիսական պաշտօն. կատարուեցաւ. Գիրքը՝ «Ո՛չ կամիմ եղբա՛ր ք, եթէ ազէտք իցէք վասն ննջեցելոց» կարդացուեցաւ քահանայի մը կողմէ, իսկ Ս. Աւետարանը կարդաց Յակոբ Աշոտ Եպիսկոպոս։ Մայր-Եկեղեցիի ամբողջ ջահերը եւ խորանները չքեղօրէն լուսազարդուած էին այս սգալի հանդէսին շուքը աւելցնէ զատ ցուցադրելու համար նաեւ փլիշկած և թափթփելու պատրաստ ծեռները եկեղեցիին հրսկայ պատերուն։

Հոգեհանդիսական պաշտօնէն վերջ, եկեղեցիին բակին մէջ դամբանական մը արտասանեց Յակոբ էֆ. Ստամպուլեան (Ատրուշան), որ մատնանիշել օգուտագոյ իսի, սիմանընն սօլուգ, կէօզլէրինին գերմզը կէօզ գաբագլարընն չիշմիշ օլուուընա պագըլորսա, կիճէեի ույգուսուզ կէչիրմիշ, վէ պինանն ալէյէ բահաթսըզ պուլունմուշ օլուուզը անլաշըլըր իսի, արա սըրա նազարընը շաթօեա աթի իտէր իսի քի, շաթնուն պաղչէսինտէ կէզէն Մարքիեի զավապը կէօզլէրիյէ եէեէճէք զանն օլունուր իսի, պիրանէն պիրէ հալի տեեիչտի, էլինտէքի կազէթաեը պիր եանա ֆըրլաթարագ.

—Եա՛ Բապպի, պիր այ տըր Բաթէնրօտա կէօրիւնմէօր, պու կիւն կէլմէսի լազըմ. էօթէքիտէ ավտէթ իթմիշ. նէ եարմալը, իխթիեարէ մատմազէլ պիր միւտտէթ տիւշինտիւքտէն սօնրա, չընդրարընը գօրտօնունը չէքտի, խըտմէթնի գըզ կէլտի, էլիզապէթ էլինտէքի կազէթա իլէ օյնաեարագ գըզա տէտիքի։

—Պու կիւն կալիպա շաթօեա պիրիսի կէլէճէք, կէնճ պիր քէօյլու, ասքէր ֆիրարիսի տիր։

—Մալօ մը՝։

—Սէն պիլիրմիսին.

—Մատմազէլ իլէ պիր չօգ տէֆալար կէօրիւշմէտի մի՞

—Սահիհ, բարազ էֆէնտինին թավսիյէսի իւղերինէ գապալ իթմիշտիմ. պէյքի պու կիւն ենէ կէլիր, Մարքի տախի կէլէճէք տիր, Մարքի կիթափքտէն սօնրա պէնիմ եանըմա կէթիրիրսինիզ, ֆագաթ Մարքի՝ Մալօեր կէօմմէլի տիր, պու թէնպիհտէն գըզընն չլուպէնտիեինի կէօրէրէք.

—Զանն իտէրսէմ, պու տէլիգանլը՝ թրէանա արագիսինտէ պիր գաչ թավշան ուրմուշ, պելիրսին եա, Մարքի ավէրլարա մէրհամէթ իթմէք,

Խըտմէթճի գըզ չէքիլտի։

Պիր աղ սօնրա, Մարքի իչէրի կիրտի, պիր գօլթուղա եասլանարագ.

—Էլիզապէթ, արթըզ իսթիեար օլմուշըմ, պիզիմ շաթօտան պուրաեա իքի ֆէրսախ մէսաֆէ պիլէ հօզ իքէն բէք հօրուլտում.

Պէնիմ իչուն պու գատար եօրզունլուղը չօգ կէօրմէզսինիզ եա՛։

—Շիւպհէսիզ, պու կիւն հէմ սիզինլէ, վէ հէմ գօմշունըզ Դօնթ Միւէլլօնուն չիֆթճիսի իլէ գօնուշմագ իսթէօրում։

—Պապա ժագ իլէ եօ՞յլէ մի, աճէպա նասըլ պիր մատտէ՝ պէօյլէ պիր ատէմէ կէօրիւշմէկ սիզի մէճպուր իտիեոր։

—Մուհիմմ պիր իշ...

—Նէյէ՞տաիր, պիր միւհիմմ իշ օլուեօրմըշ, լաքին պիլի՞րմիսինիզ, ասըլզատէկեան սիզին պու հալինիզէ նէ՞ տէեօրլար։

—Ասէպա նէ՞ տէեօրլար։

—Պէօյլէ ատէմէրէ լաիւ պալի սուրէթատ էկօրիւշմէնիզէ, վէ պունլարա էլինիզի ուզամանըզա պիր տիւրլիւ թէհամմիւլ իտէմէեօրլար, սիզուէն օ գատար տիւկիր օլուեօրլար քի, թարիֆի գապլի տէեիլտիր։ Պու էսկի ֆամիլեանընն բէիսի օլտուզընը հալատ ասըլզատէլիք չանընը մանվ իտիեորսունը։

—Ֆիքրինզատ մէրքիզ պու իտտիա իւզերինէ, սիզինլէ չէնէ հարբշարմագ իսթէմէմ։

—Պունտան մասատա վիլաեէթիմիզ ասըլզատէկեանընընն էֆֆէնտիրընը թէրվիճ իթմէեօրսունը։

—Անկարա թապի օլամամ, պու կիւն հալ նէ մէրքէզատ իտէ, թէրվիճ իթտիեիմ օ տուր։

—Լաքին սիզէ խապէր վերէկիմ քի թէրվիճ իթտիեինիզ հալ խօշ տէեիլ տիր։

—Կէլէճէք զէմանատան տախի խապէր վերէպիլի՞ր մի սինիզ։

—Կէլէճէք զէմանատան իտապէրտար օլմագ իչուն, սինրպագ օլմագ լազըմ տըր, իճատէլերինիզէ բէք էհէմմիյէթ վերէմէմ. Մարքի գանգատա իլէ կիւլմէկէ պաչլատը վէ տէպի քի։

—Զէվալը հէմշիրէմ.. էկէր Տիւշէս՝ սահիհան պուրտեա կէլիրսէ, ազատմըշ օլաճագ տըր, զիրա չիմտի վագըթլար կէչտի.

—Շիմտի պիզիմէ պէրապէր օ՞ղմանեաճագմըսընը.

—Միպէ գարչու տա օլմամ.

—Մ՞հ... մարքի չու սէօզ՝ սիզէ եագըլը մը, մատատ տը Թրէանանընն իւզերինիզտէ թէէսիրաթը կէօրիւլիւեօր։

(Տեւ.)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԼՕՆՏՐԱ. 2 դեկտ.— Մօրնինկ Բօսթ կազէթասընն պէեանընա կէօրէ, յունուարաա Թրանսվալ հիւքիւմէթիյէ սուլհ միւզաքերէլերինէ տէվամ օլուսնաճագ տըր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Տէյլի Թէլէկրաֆ կազէթասընն պէեանընա կէօրէ, Ռուսիա տէվլէթի՝ Ճաբոնիա հիւքիւմէթինէ մալիյէէճէ մուավէնէթէ պուլունաճաղընը վաս իլէ, պունա գարշուլըգ օլարագ Գօրչաքէն վազ կէչուպ Ֆիլիբին ատալարընը զապթ իթմէսինի թէքլիֆ իթմիշ իսիշ. պու թէլէկրաֆտա պիր եանլըշըգ օլա կէրէք տիր։

ՊԵՐԼԻՆ.— Պու կիւն Բայիշթակ մէճլիսինէ եէնի թարիֆէ բրօժէսինին միւզաքերթընա պաչլանմըշ տըր։ Պաշվէքիլ Գօնթ Պիւլով՝ մէզքիւր բրօժէսին մէյտանա չըգարտըղը իթիրազաթա ճէվապ վիրուպ, սանապթ վէ թիճարէթի վէ չիֆթճիլիեի հիմանէ էյլէմէք իւզրէ, կիւմրիեին արթըրըլմասը լազըմ վէ լապիւտ օլտուղընը վէ կիւմրիեին արթըրըլմասը իշինին՝ միւթէֆիգ տէվլէթերէ վէ սարբէ իլէ մեսէլէլերին թէսվիյէեսինէ էսաս մաղամընտա իրտմէթ իտէճէեին վէ հիշ պիրինին մէնֆաաթլարընա զարար վերմէեէճէեին պէեան էյլէմիշ տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Պունտան սօնրա Սբանիատան չըգաճագ վէ եա օրանէ կէլէճէք էշեա կիւմրիեի ալթուն ագէ օլարագ ալընանաճաղընա տարբ օլան էմրնամէ՝ ումումըն չիքեանէթինէ պարս օլմուշ տըր։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ավստրիա պիւտճէսինին աչքը եիւղ միլիոն մարգարան իպարէթ տիր։

ԲԱՐԻՍ.— Մէպուսան մէճլիսի՝ պիւտճէ միւզաքերէսինէ պաչլամըշտը։

ՊԵՐԼԻՆ.— Պու կիւն Բայիշթակ մէճլիսինէ կիւմրիւք եէնի թարիֆէսինին բրօժէսի միւզաքերէ օլունտուղը սրբատա, պաշ վէքիլ՝ տիրգագթալ վէ տիւշինիլէրէք եարբլմըշ օլան մէզքիւր բրօժէսինին մէմլէքէթին հաղբգի ֆամիլէրինէ եարտրմ իտէճէկինի, վէ պունտան խուսուսիյլէ չիֆթճիլէր ֆամիլ կէօրէճէկինի պէեան իլէ տէմիշ տիր քի, պու թարիֆէ՝ չիմտի իճրա օլունմագտա պուլունան վէ թիճարէթ վէ սանապթըն թէրագզըսընա գարշը օլան պագը նօգանլաբը օրթատան գալտրրաճագ տըր։ Այման հիւքիւմէթլերի տախի՝ Այման սանապթլարընա խրատմէ իթմէք իւզրէ, պունտան սօնրա պու բօլթիգաեի թուրմաղա գարար վերմիշլեր տիր։ Միւշարէլէյհ պաշ վէքիլինին պէեանընճա միւզաքերէ իտիլմէքտէ օլան պու թարիֆէ՝ զըրաաթ, թիճարէթ վէ սանապեի մուհաֆազա վէ հիմանէ իտէճէք տիր (Թահսին ալամէթլերի)։ Մալիյէ նազըրը Մ. տը Զիլման տախի պուղտայ կէօմրիւկինին արթըրըլմասընա գարշը օլարագ, Ռուսիա վէ սարբ տէվլէթլեր իլէ թիճարէթ մուգավէլէլերինին ագտը միւմքին օլաճաղընը պէեան էյլէմիշ տիր։

ՎԻԵՆՆԱ.— Ինկիլիզերընն Տէրսաատէթ սէֆիրի սիր Նիգօլաս Օգօնօր հազրէթլերի՝ պուրատան Լօնտրաեա հարաքէթ էյլէմիշ տիր։

ԻՍՄԱԼԻԹՇԵԻ.— Հոկտեմբերին 20 սինէն 30 ընա գատար Սիւվէյշ գանալընտան 94 գրթա կէմի կէչմիշ վէ 2,690,000 ֆրանգ հարլաթ օլմուշտը։

ԼՕՆՏՐԱ.— Ինկիլիզ սաաքիրի Տէլակօա չըմէնարֆէրինի կէդմէք թէչէպաւսինտէ պուլունմուշ օլան Պօէրլերի տէֆ իթմիշտիր։

ԲԱՐԻՍ.— Սամթէրտամտան պըրնան պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, բէլիս Ֆրիսլէրին մախէեթի՝ Ինկիլիթերանընն եէնի պիր սուլհ թէքլիֆինտէ պուլունաճաղը խապէրինի եալանա չըգարմըշտը տըր։

ԲԱՐԻՍ.— Բէքին գաթօլիք եպիսկոպոսը՝ գաթօլիք միսիոնէրլէրինին եաղմանըզըգա իթիամ օլունմասընը ըստա խսէրէք, պունուն սահին օլմասը՝ գանտրրընը Տէլիլէրլէ իսպաթ իսէճէեինի պէեան իտիհար։

ԲԱՐԻՍ.— Եագընտա եէնի պիր Ռուս խթիգրաղը ագտ օլունաճաղը չաեիասը տէվէրան էտիհար։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԼՕՆՏՐԱ. 3 դեկտեմբկր.— Ժէնէրալ Տէվէրին Գրօնչթատ հիլարընտա քէնտիսինի թագըպ իտէն Բէմինկթօն միւքրէզէսինէն գուրթուլտըղը՝ Բրէթօրիատան պիլտիրիլիեր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Ֆաս հաքիմի հազրէթլերի՝ Ֆաս օրտուսընը թանզիմ իթմէք իւզրէ։ Ինկիլիզ չալուշլարը իսթիխատամ իթմէեէ պաչլամըշ տըր. Հիւքիւմէթ կիւմրիւքլերինին պիր ինկիլիզ թարաֆընտան իտարէ իսիլէճէեի սէօյլէնմէքտէ տիր։

ԲԱՐԻՍ.— Բէիսը հիւքիւմէթ Մ. Բուգվէլի՝ գոնկրէսէ իսրթապէն օգուտղը պէեանմամէսէ, մութէվէլիֆթ բէիս Մագքինլէեի մէտհ ու սէնա էյլէսիքաէն սօնրա, Մութթէհիտէի Սմերիգա իլէրինին մաթլուպ վէճհէլէ ճէրինան էյլէսիեինի վէ հիւքիւմէթին թրօնթ ինհիսարլարընը գոնթրօլա թապի թոնթմագ մէճպուրիյէթինտէ պուլունտուղունը պէեան էյլէմիշ տիր։

ՎԱՐԴ ԳՐԱՇԵՐԻ մը պէտք կայ, գոհացուցիչ չաբաթականով, դիմել «Մանզումէ»ի տպարանը։

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուսմ. տիւն ագչ. գաթ.	27—11
» » » էն եիւքսէք	27—13
» » » էն աչաղը	27—05
Բուսմէլի չըմէն. ագչմ. գընտ.	108—87
» » էն եիւքսէք	109—75
» » էն աչաղը	108—25

ՊԱՆԴԱ ԱԳՄԻՈՆԼԱՐԸ

Բէժի ագսիոնը Օս. լիր.	14—
Միկարէթ Ա.	—87
» Բ.	—45
Թրամվայ	5—60
Ժուխանա	1—40
Օսլիկասիոն Թրամվայ	480—
Ասիւրանս	3—70
Գրէտի Ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթման Ինկ. լիր.	0—12
Լօրիօմ	53—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	402—
Թրանսվասալ	78—
Բրնթրմ Թանվիլաթը	464
Գրէտի Ֆոնսիէ էվիբսիէն	264—
Անատօլը չըմ ագսիոնը	9—90

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ. տան	ղ. բր.
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարզը	108—03
Մէթալիք	97—20
Ինկիլիզ լիրասը	110—01
Ֆրանսըզ ալթունը	87—22
Բօլ	90—20
Գրէմից ալթունը	51—08
Գարպոն գայմէսի	8—57

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 30 Նոյմբ.

Ինկ. էհամը Ինկ. լիրասը	91—42
Օսմ. էհամը աչքլաը	24—
» գաբանտը	24—37
» » Բ	49—75
« » Գ	26—75
Օսմանլը Պանգասը	11—50
Մըսրը Տուլ. մութթահրտէ	106—12
Պուլկար իսթիգրազը	89—
Դամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	25—325

() —()—()—()—()—()—()—()—()—()

ՄԱՆԶՈՒՄԻՆԻ ԹԻՖԹԻԳԱՄԸ (11)

ՄԻՒԷԼԼԻՖԼԷՐԻ

ԷՖԻԷՆ ԷՆՕԼ ԼՈՒԻ ԺԻՒՏԻՍԻ

ՊԻՐ ԱԷՐՍԷՐԻ

5

Հիքեաեէմլզտէ իսմի սէպգաթ իտէն զէվաթըն հէման էքսէրիսինին՝ միւթէքէպպիրէ օլտուղընը, սէօյլէտիքլերի մատմազէլ տը Բաթէնրօ՝ պու սապահ միւթասրնտան տահա էրքէն գալգարագ չաթօեա պագար բէնճիրէսինին ալթընտա պիր ուզուն սանատալէեէ եալանմըշ (Գօթիտիէն) կազէթասընը

—Ամէ՞ն, Մարքի, ինչ մատատ։

—Ամէն, Մարքի, ինչ մատատ։

—Ամէն, Մարքի, ինչ մատատ։

—Ամէ

ՇԱՔԱՐԱԿԱՁԱՌԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

1881էն ի վեր աեղական և եւրոպական շաքարեղէններ պատրաստող իվան էֆ. Տավուտեան իր՝ Գուս-Գաբու Սթասիոնի մերձ 27 թիւ և Պալի-Բաշայի զառիվայրին վրայ գտնուող թիւ 50 խանութներն ու գործատունը արտադրեն էն վերջին պահանջմանց համաձայն կատարելագործած է։ Հո՛ն պիտի գտնէք ոչ միայն զանազան թարմ շաքարեղէններ և եւրոպական համեղ ըմպելիներ, այլ նաեւ էն դժուարահաճ ճաշակներու գոհացում տուող, հարսանիքի և անուան օրհնութիւնց համար յատկապէս պատրաստուած, ֆոնտան շաքարներ, բրթիֆուր, ֆուրէ, ֆուիւ կատէ եւայլն։ Ինչպէս նաեւ Բոնբոնէրի վերաբերեալ ամէն տեսակ խմորեղէններ։ Բերել տուած է նաեւ զարդարուն անդուսէ ֆանթէզի տուփերու և թուղթերու մեծ մթերք մը։ Այս անգամ իր Ցարգոյ յաճախորդներուն կը ծանուցանէ թէ՝ %ին 30 զեղչով տրամադիր է ծախելու։

1—24

ԵՐԵՔ ԿԸ ՓԱՓԱՐԻՒՐ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պոլսէ Բերան

ԲԵՐԱ ԵՒ ՊԷՅՕՂԼՈՒ

անուն բուն գաղղիական ընտիր սիկարի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ՚ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն Բերայի գոնէաւոր քարտէսը պարունակելով։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Կեդրոնատեղիս է. Կ. Պոլիս, Զիւմպիւլի խան ; Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։

Մեծաքանակ գնող յաճախորդաց և յանձնակատարներուն ԳՈՀԱՅՈՒԹԻՒՆ ՁԵՐՆ։

Ուրիշ զանազան սիկարի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։

Կեդծեբէն զգուշացէք։

ՏԻՐ ԹԱՊԻՊԻ Ե. ՀՈՇԵԱՆ

Գո�Դէշլիք Մոթ ծոթրէնէ

Բէնիմնէը սօքաղնոթ, Նոմէրօ 52

Հէր կիւն սապահան կիսէ եարբանա գատար միմարիէյ Հոշեան էֆ. թէտավիլանանէսինէ միրաճաաթ իսէն զեվաթը գապուլ իլէ տիշ ադրբարը։ Չիրիւ-քլիսէի վէ պուլնարտան իլէրի կէլէն ադրդ խասթալըգլարընը էն սոն թէրթիպատ ալաթ վէ իլաճար իլէ թէտավի իսէր։ Սէրթէն, բլաթին, էմայլտան տիշ տօրտուրուլուլ զայէթ զարիֆ վէ սէնաաթքեարանէ տիշ թագմբարը իսալ իսէր կէրէք քարուչու վէ կէրէք ալթուն տիմաղ խասիմալը իլէ Հէր միրաճաաթ իսէն թէէմին էտիլիր վէ տէրջօհատ էտիլէն վաղիֆէ մուճիալը մէմնունիյէթի սուրէթատ իբմալ օլունտուգտան սոնրա թէտվիհէ օլունուր։

Բազար էրթէսի, չարչանպա վէ ճումաա էրթէսի Սթանպոլ ճիւէթիճատ պուլունան միւշթէրիլէրինի սապահան էօյլէկէ գատար Պահճէ Գարտուտա Ա. Սահակեան Տիր թէտավիխանէսինատ գապուլ իսէր։

Լիւզումը թագսիրինատ բազար կիւնլէրի տախի միրաճաաթ օլունսիւիր։ 19—20

Գ. ԷՐՄԷՆԵԱՆ ՎԷ ՇԻՒՐԷԲԵԱՆԸ

ՊԷՕՅԻ Բ ԷԼՊԻՍԻ. ՏԷԲՕՅԻԹՕՍԸ

Սթանպօլաա Սուլթան Համմամբնատա Թօքալեան խանընտա Ն՝ 24

Էլպիսէ մաղազալարը միլանընտա էն էակի վէ էն զիւտուէ էնիկէթի վէ չէօնրէթի օլան Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընը էակի նամ վէ չէօնրէթի վէ իւնուան վէ մէքեանը տալա թէպտիլ օլունմամը։ Օրտուզը կիսի սահիպ վէ մուէսսիսի Գ. Էրմէնեան պիր գաթ տահա ինգիպատ վէ ինթիզամը իտարէի իսթիքամատ իլէ միւֆիէ-խիր տիր։

Թօքալեան խանընտաքի մաղազա միւստահսիլէրինատէն պագրլարընը օճիվարտա մուխթէլիֆ իսիմներ իլէ միւճէյտատէն աչմը օրտուզլարը էլպիսէ մաղազալարընը Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասը իլէ ասլա վէ զաթան իրթիրաք վէ միւնասիպէթ վէ իրթիպալարը օրմատըլընտան, միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզին իղֆալ օլունմահարագ Թօքալեան խանընտաքի էլպիսէ մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէյէրի թավսիյէ վէ իլան օլունուր։

ՖԻԼԻԱՊ ՄԱՏԹԷՈՍ

Տ՚ԶՏՐ Յ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Գուլճաբու Մօյա-Թալի Թիւ 15

Մայր եկեղեցւոյ անկիւնն

ԱՌԱՐԿԵԱՆ ԷՖ. Ի ԴԵՂԱՐԱՆՆ ԱԼ ԿԸՊՏՆՈՒՍ

ԷՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Բ. Մ. ՊՕԶԱՃԵԱՆԻ

30 առ 100 զեղչով

	դրչ.	էր.
Ֆրանսերէն Ակֆապէ Դիմ	1	20
Ֆրանսերէն ընդարձակ քերականութիւն	»	7
Գրպանի բառարան ֆրանսական	»	5
Է՚էքս տը Բառի, Ֆրանսերէն բառարանով	»	10
Է՚էքս տը Բառի, լոկ Ֆրանսերէն	»	5
Աշխարհաբար քերականութիւն	»	2
Աշխարհաբար քերականութիւն	»	4
Աշխարհագրութիւն Ա. Պոզաճեանի	»	4
Մէճէլլէ, Օսմ. քաղ. օրինագիրք (անվեղչ)	»	20
Ինքնապաշտպանութիւն գիշերային, գաղղիական և միզանց քաղաքական ասուերու դէմ	»	6

Մէրսի Կէրբէնտէրէք.— Զաղմագճըլար Եօգուշ կաղմարար Արշակ Մանուկեան, թիւ 19. զաւալներէ եկած յանձրարարութիւնք փութով կը կատարուին։

Սալմոս կիսակաշի, 100 փարայ

Մ-ՆՕՐ.—Գրավաճառներն եթէ սպառած է, ըսեն, մի՛ հաւատաք։

Մէրէնէֆէնտէն բաժանորդ գրուիլ փափաքողներ, Թաղ հաճին դիմել Սթասիոն փողոց Ղրաճառ. Ցակոբ աղայի ուրեկ կրնան բաժանորդագրուիլ։ Թերթերը միշտ պիտի ստանան առաջին թրէնովց։

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՀՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը իր հռչակաւոր մեքենանեքէն մինչեւ ցարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը զանազան արուեստանդէսներուն մէջ 400է աւելի չքադրամ և պատուոյ մրցանակ առած է։

Սոյն անհուն յաջողութիւնը զուտ և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարողացած է ձեռք բերել, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայից գերազանցութեան արդիւնքն է։

Կեղծեբէն զգուշացէք։ Մինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն երեսնց վրայ դիմաց զետեղուած յատկանիշը և կը ծախուին միմիայն ի վաճառատանց

THE SINGER MANF. CO. TRADE MARK

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐԻ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԷՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐԲԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ, ԵՒԼՆ.

Արեւելքի համար ընդհանուր վարչութիւն, Բէրա, Դումլարաճի փողոցին անկիւնը գտնուած չէնքը։

Վաճառատունք ի Պոլիս՝ Բէրա, Մեծ փողոց, Կալաթա Մէրայի Լիսէին դիմաց։ Գալաթիա՝ Գարտաքէոյ Թրամվէյի կայարանին դիմաց։ Պոլիս՝ Մեջլիսի Համամ և Սուլթան Պայազիտ։ Մանաւանդ՝ գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ՈՒԷՍԹԴԸՐՆ

1851 TORONTO WESTERN LONDON

ԲԱՐԵԱՍԷՐԹՈՒՆՆԵՐ ՏԱՐԲԵՐ ՄԱԽՍՈՒՍՑԵԼԻ ԲԱՐՈՒՆԹՈՒ ՎԷ ԼՈՒՆՏՐԱՏԱ

Յ1851ՏԷ ԹԷՆԻՍԻ ՕԼՈՒՆՄԸՐԸ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

Թաղմին օլունան պիյանլարին մէջմուլ	Ֆունտ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ադէտ վէ հասիլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէսիսկ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա շիւպէսինին մուտիրիճումումիսի. ԴԱՆԻԷԼ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գարտ, Անանիատի Խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրայարտա իշկիւզար վէ միմիկէրը աճէնթէլէր արանրըլմագտա տրը

ԻՄԹԱՆ.— Շէհրիմիզին էն մատրուճ Ֆրանսայ վէ Ամերիկա գումբանիալարընն սերմայէսի հասրլամընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալաճ Ուէսթերընէք 125 % տիր։ Իսկէ պու հագիգաթ Ուէսթերընէ բագիսղէրինէ թէֆէվվուզ իթմէրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տրը։

ԽԱՂԻՆ ՄՕՍԿՈՅԻ ԼԱՒԱԹԻԼԷՐԻ ԿԷԼՏԻ

ԽԱՂԻՆ ՄՕՍԿՈՅ ԼԱՒԱԹԻԼԷՐԻ ԿԷԼՏԻ

RUSSIAN-AMERICAN INDIA RUBBER CO. TOBAPHIЩ РОСС-АМЕРИКАНСКОЙ РЕЗИН. МАНУФАКТ. 1860 Т.Р.А.Р.М. С.ПЕТЕРБУРГЪ.

ԻՒԶ ԲԷՕՇԵԼԻ ՄԱՐԳԱՍԸՆԱ ՏՐԳԱԹ ԷՏԻՆԻՆ

Խալիս Մօսկոյի լաթիք քալօշլարը ամագ արդուսնտա պուլունանիար եօգարտաքը շու իւչ ատէտ մարգաեա տրգգաթ էթմէնկէր։ էն գիեապէ իւչ քէօշէլի մարգաեա քի, իսինտէ 1860 թարիխի վէ ալթընտատ Ռուսական եաղը իլէ ՍԷՆ ԲԷԹԷՐՍԹՈՒՐԳ քէլիմէսի պուլունանագ։

Մէմալիքը Շահանէ Իլիւն եէկեսանէ ատէնթասը՝ Մ. ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ 27—18

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԷԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՇԼԷՏՄԱՆ, ԹԷՔՄԻՆԱԹ ՅԻ՝ 7500000

1899ական մէջի իւլ իճրա եօմիբ սիկուրթասը պէտէլի ֆրդ.	19,534,276
» » եանկրն » » »	460,267,203
» » » » բրիմի »	1,433,965

Էօմէր Էֆէնտի վէ չօճուգլար իչիւն միմլէկէթ չէրարի իլէ սիկուրթա ագատէր

Ծանէնտա էտրէտ հէր նէվի պիտա վէ էչէա իւզէրինէ սիկուրթայատ իսէր։

Նէթիճէսի էտրէտ՝ էտրէտ մալ, էվրալը նագատէ վէ վաքթ սիկուրթալարը գապուլ իսէր։

Հիսէսարտան՝ 1896ական 18½ %, 1897էէ 18%, 1898էէ 18%, 1899ական 16% թէմէթթիւ թէվզի իթմէր տիր։

Տէրբասանէթէ Դրէպի Լիսնէ,
Շերքէթին Պանքէլէրի Անկլօ Աւոթրիան Պանկ,
Սօֆիական Գանդ Նասիոնալ Պանկարտ։

Թաշրալար իչիւն միստահա վէ միմէկպէր քէֆալէթի աճէնթէլէր արանրըլըօր

ԱՐՇԱԿ ՄԱՆՈՒՇԱՆ

Գալաթա Մէրթէպանի սոգագ, Ճէնտարմա Խան

Թուրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիւ.— Ա. ԳԱԼԻՆԹԱՆ

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸՃ

Աղղընդրնի դոգմամասրը, տիշէրինիզին խասթալըգտան քիւլլէն արի գալմասընը արզու իսէր խանիզ Պաղչէ Գաբուսընտա Նիզամիէ գարագոլը գաղշու քէօշկսինատ 1 նոմէրօլը մահալը մահասատա տիշ թապիպի

ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՅԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻՆ

պուլմատընդը։

Մումիալէյն Մէքթէպի Թրպպէի Շահանէտէն մէնգուն օլուպ, հիշ պիր աղրը հիսս իթիպարմէքսիզին տիշ չէքմէքսէք մուճիտի պուլունդրը պիր իսլամ իլէ հարընդը իբի սէֆատա էն չէտիտ տիշ ադրբարընը քէմմէքսէք, «սքօրբիթ»կիպի հէր նէվ տիշ էթիր խասթալքարընը թէտավի իթմէքսէք էֆէնտին էն սոն ուսուլի իսլամ իլէ նէվ վիճատա ալէմթար իլէ տիշ օլարտրմագտա տրը։

Էնվայի թագմա տիշ վէ չէնէ իսամլընտաքի մէհարէթի քամիրէսի ուսուսմ միւշթէրիլէրինին հիւսնիս թէվվէճիհինի ճէկպ իթմէքսէք տրը։

Ճումա կիւնլէրի մուայէնէխանէսէ բազար կիւնլէրի տէ Կէտիկ Բաշատա Համամ ճատէսինատ, 15 նոմէրօլը խանէսինէ միրաճաաթ իսէն ֆուգարայը մէճճանէն թէտավի իսէր։ Սապահարը սաաթ 1½ գատար վէ ագշամարը տախի սաաթ 11էն սոնրա հէր վագթ խանէսինատ պուլունուր։

ՀԱՅՐԻՐ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՏՕՔԹՕՐ

ԵԹԷ կ՚ուզէք առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու ալնիւ սիկառի թղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Ցովսէփ Ելլակէօզեանի

ՏՕՔԹՕՐ

անուն բուն իտալական ամենարտորեր նիկառի թղթերը, որոնք եթէ ուրիշներէ ճշգրիտ առաւելութիւն մը ունին, այս է որ իր շահին մէկ մասը յատկացուած է տեղւոյս (Իզմիրի) Ներսէսեան Որբանոցին։ Ամէն Հայ զայն գործածելով, թէ՝ ուղղակի նպաստած կ՚ըլլայ գթասիրական հաստատութեան մը և թէ իր պէտքը լրացուցած։

ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ

Վաճառատունս կը գտնուի նաեւ ուրիշ սիկառի թղթեր։

ՍԿԻՏՍԱՐՑԻՆԵՐՈՒՆ

Անոնք որ կը փափագին Մանդոնի բաժանորդ գրուիլ, կրնան դիմել Սելամսզ Պապա-Ճան փողոց, կօչկակար Վահան էֆ. Սարբեանի խանութը, և ստանալ օրինաւոր ընկալագիրը։

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեսին (էճզախանէի թիւրքիէ) եէմմը քիւշատրտան պէրկէօմէրտիի իսթիղամ վէ արգգաթասան վէ իհզար օլրնան քեսգիֆէի էաա վիյէնին խալխիյէթ վէ էհվէնիյէթինի սէն տօլայը չէհրիմիզին էն միւքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, սիկէրլէրինէ նուամանէի իսթիսալ օլագ չէրեթինի իրրագ իսթմիշ տիր։ պու արգգաթ վէ իհթիսամա մունգամ օլան թէհարէթ վէ նէզգաֆէթ մէսէլսի քի էճզախանէլէրճէ սարլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընագ ճագ մէվատտան պայրճասը տրբ։ ամէնին միսէլլէմի վէ տէվարրը բէսմիլէնին տախի մանաստագ օլացը իւգրէ պուրասա քէմալը իլէճարի տիր։ պու կիպի պիր թէէսիսատէն պէլբէնիլէն շու խրտմամը միսրանէսէէ պիր իլավի ինանմիյէթքեարի օրմագ իւգրէ եէմմը թէէսիսնատէն շիմտիյէ գասար միւրաճաաթ իսէն պիլճիմէվ զուէֆայի խասթիկան մէճճանէն թէտավի իթարիրիմէք վէ մուալէճաթը լազգմէ տախի քէզա պիրա իւճրէթ իթա իսիլմէք կիպի իսթիյար օլրնան ֆէտաքերլրգլար նեգզար տրգգաթա ալրնանագ օլուր իսէ պու էճզախանէնին խասիհնալը մէնֆասաթան գիյասէ հէմճինսինէ խրտմէթ կիպի պիր ֆիքրը ինանմիյէթբէրվէրի իւգէրինէ թէէսիս խրիմիշ օլուսը ատէրտա թանիին իսէր, իսթէ շու թատատ օլրնան հիմէմաթը մասրուֆկէն նասի տիր քի պու էճզախանէ թարիքը թէրագդրատա գաթի ատրէճաթ իսէրէք, պու կիսնքի մերթէսէի իրրագ էյլէմիշ վէ պու եիւզսէն տէ էրզրաղը միւրաճաաթը մէնմունիյէթ վէ էհմիյէթինի վէ աթրպպանը տախի խօշնուտսիսի ճէլգ էյլէմիշտիր։

Մէզքիւր էճզախանէսէ քեսգիֆէի իլէ վէ էմրազատա քէսրը իսթիսասը թամ էյլէմիշ մէշարիրը ամբրպպա հէր կիւն էվգաթը մուայէնէսէ հազրը պուլունտրգլարը կիպի զիւքիւր ու իւնասէ մասիատա օլտաղ իւգրէ տէ մուայէնէ խանէլէր մէվճուտ տրը։ էճզախանէսէ պուլրան ալէաթ վէ էտվաթը ֆէնէրիէթնին միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկեսանէ սէհիրիմէյէ շայան օլան (թանիլիսանէ) իսէ ճանիպը հիւքիւմէթը Սէհիրէտէն էվվրատատա տօգուլ սէնէ թանսիլ իսթարիլտքանէ օտրտա իլգ ալէֆա օլարագ քիմիական տիբրօտմասընը իրրագ իլէ չէհրիմիզէ ավտէթ իսթմիշ օլան Մէքթէպը Թրպիէի Շահանէ քիմիական մուալիմիէրինէն Տօքթօր Ամէդ Հիւսէյին պէյին եէտը իրգիմատար վէ քիֆայէթինէ թէէջիւիմ իսէրէք տիր։ մուամիլէյին ֆէնէր թահրիրատէքի իրգիմատարը պուրասա նասրլ մալիւմ իսէ, էվվրատատա օ տէրէճէ մարուֆ տրը, մուամիլէյէ պէտէրը ինանատա միտթաքը թահրիլ հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը էհթիմամ իլէ պիթանէլ աթրպպանէ իրրագ վէ պիտճիյէն ալէյհ աթրպպանի մուամիլէյէ հիմմն։ Փէյէրինի պիր գաթ ատճա թէսէրլի իթմէքսէք օլատրը կիպի մէրի օլան մասէյնի նէպատի հէր նէ վար։ մէվատտատ տախի սուրէթը միւքէմմէլիյէթ թահրիլ վէ իհզար իթմէքսէք տիր։ 3—8

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹՅԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐ

Կ. Պոլիս Մահմուտ Փաշայի Եօրեմ Ռիխ 271

Վաճառատունս մէջ կը ծախուին հարմանիքի համար ամէն տեսակ շաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաեւ երեկոյթներու և անուան տօնախմբութեան օրերու համար տեսակ տեսակ շաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մը ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները և զանազան շաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին, վաճառաքեան մէջ կը գտնուի նաեւ ֆոնդան և ուրիշ տեսակ շաքարներու ճոխ մթերք։ Գաւառներէն եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները չատ ժան են։ 100—106

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Յ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

)(51)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԻԻ ԷՖԵՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ՎԷՊ ՏՈՀՄԱՑԻՆ ԼԵՆԱՆԳԷ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԺԱ.

Տագրեան՝ մրդավաճառին քարտմաղթութիւններէն օգիքն աղաուլու փութկոտութեամբ,

— Աղէկ, Գասպար աղա, հասկցայ, ըսաւ, պահ մը մաղազան կկուր, քանի օսկիդ պակաս է նէ թող տան, բայց ետիդ մի մոռնար որ ուրիշ ժամանակ ալ պէտք ունենամ նէ դարձեալ առնեմ,

— Աստուած մէկ օրդ հաղար ընէ, էֆէնտիս, ախ ու վախ չըսես...

Դրամատէրը չարունակելով ճամբան «թիւնէլ» մտաւ, գտնէ հոն ադամ չունչ առնելու համար, բայց բանը բանուկ էր այն օրը, թիւնէլին մէջ ալ թաղին ուսուցիչներէն մէկուն հանդիպեցաւ որ ճամբուն ամբողջ տեւողութեամբը բացատրեց թէ, ինչ դառն կացութեան մէջ էր, յորմէ հետէ թոշակներն անվճար կը մնային թաղին մնուկէն։

Տագրեան իր հեղհամբոյր ընտրութեամբ ուսուցիչն ալ մոլեռեցաւ և խոստացաւ դարման մը ընել սրպէս զի ընդհանուր ուսուցիչներուն ամսականներն ալ կանոնաւորաբար վճարուի։

Այս հանրային գործերէն զատ, առեւտրական ծանր զբաղումներ ունէր դրամատէրն, որոնց վրայ առատն կանուխ պայծառ մտքով կ՚ուզէր խորհիլ, որոնցմէ, գործատեղիէն դուրս, ճամբորդութեան պահուն, բաց օդին մէջ, ինչ որ աւելի յարմար էր մտայնի աշխատութեան։ Սակայն օճիքը թող տուողն ով, արդէն ամէնքն ալ քաջածանօթ իր բուխ սրտին, ճամբան կ՚ապատէին իրենց պէտքը յայտնելու։

Կամուրջին վրայ տեսարանը փոխուեցաւ, հուժկու մարդ մը բանակիրի չալվարով ու քօթօռով, հեռուէն երբ Տագրեանը տեսաւ, չփացած ադամ մը պէս սկսաւ քծնիլ եւ ընտանեկան նաղեր ընել։

—Ա՜ խինչ է ծա՛, Պեսիկ, չեկանց դրամատէրը, հիւանդանցն էլիր՝ նէ՝, ինչու չաղէկցած ելար։

—Բան մը չունիս, ըսաւ բժիշկը, եա՛ ալ ձգեցի եկայ։ Ամա բան մը կայ քի ալ ծանր բան պիտի չի կրնամ վերցընել։

—Ինչ պիտի ընես հապա։

—Կրսեմ կոր քի սանկ «բօ՜ռա մը առնեմ, մէջտ ալ ծախեմ ոսքի վրայ։

Տագրեան՝ առանց միջոց տալու Պեսիկի որ խօսքը լմնցնէ, ձեռքը գրպանը տարաւ ու երեք մէճիտիա հանելով,

—Վաթսուն դրուշը կը բաւէ՞, հարցուց։

—Չէ՛, ինչ կրսես էֆէնտի, ոտքդ պաղնեմ։

— Հապա քանի՞ դրուշի բան է առնելիքդ։

— Ես կ՚ըսեմ կոր քի սանկ էն քիչը չորս ոսկիի մը մալ առնեմ...

— Եաթն ալ իչու պէս օղիի տաս խմես հա՛, մէկ ոսկին հերիք է հայտէ։

— Ամա էֆէնտիս, ըլլալիք բան չէ, չօրս ի չօճուխով անօթի պիտի մընանք, եոքը կէնէ հրամանցներուդ գլխու ցաւ պիտի տանք։

— Է՛, սանքի հիմայ ուղած սատկդ սա՛մ նէ ըլլալիքը ինչ է քի։

— Չէ, անգամ մ՚ալ փարայ տէյի գամ նէ, ուզածդ ըրէ։

Տագրեան չատ կը սիրէր այս միամիտ ձկնորսը որ բեռնակիր ալ էր և տարին տասներկու ամիս գլխու փորձանք։ Շարունակ դրամագլուխ կ՚առնէր և մէկ երկու ամիս ետք երբ անգործ մնար, կրկին կը դիմէր դրամատէրին որուն անսպառ նպաստներով կ՚ապրեր գրեթէ, ի փոխարէն շաբաթը մէկ երկու անգամ հաղորդագիւտ ձուկեր բերելով, և արժէքին կրկնապատիկը առնելով։

Վերջապէս երեք ոսկիով իրաւախոհութիւն գոյացաւ, բայց պայմանով որ ապրանքները պիտի գնէր Պեսիկ և Տագրեան ալ երաշխաւոր ըլլար, գոնէ այսպէսով քիչ մը ամուր հիմ կ՚ունենար դրամագլուխը։

Եէնի ճամի հրապարակն հասած էին, բեռնակիրը խաղալով ու խնդալով ապրանք գնելու գնաց, իսկ դրամատէրը դիմաւորեց երիտասարդ մը, որ հեռուէ հեռու ազգականութեան կապ ալ ունէր։ Սովորական բարեւներէ ետք, երիտասարդը խնդրեց որ զինք յանձնարարէ առեւտրական մեծ տան մը որ պաշտօնեայի պէտք ունէր։ Ամենէն թեթեւ առաջարկն այս էր, անմիջապէս այցաքարտ մը հանեց գրպանէն ու վրան մէկ երկու ազդու տող նշանակելով ակնարկուած տան հասցէին, երիտասարդին տուաւ որ Պորհակալութեամբ մեկնեցաւ։

—Ասիկայ վերջինն է անշուշտ, մենախօսեց դրամատէրը որ թէեւ մէկ կողմէ կ՚օգնէր, միւս կողմէ ալ կը խորհէր որ այս հանրային աշխատութիւնները օրէցօր ժամանակ կը գողնային իրմէ։ դրամին վրայ չէր խորհեր էնչափ դիւրաւ դիտէր չահել զայն։

Վաճառատան դրան առջեւ ուրիշ երիտասարդ մը կ՚սպասէր։ դատարակուած, պարկեշտ եւ քաղաքավար, Տագրեան չի կրցաւ խոժոռալ։

—Ինչ է Վահան էֆէնտի, հարցուց, բարեւելով, ըսելիք մը ունիք։

— Հասկիքա սա է որ, ալ վերջ պիտի գտնուն ձեզ տուած գլխու ցաւերս։

— Քաւ լեցի՛, բան մը ըրած չունիք, պարտաւոր չենք միշտ իրարու ծառայելու, նպաստաւոր պատահան մը ստացաք անշուշտ։

— Ինչպան չէր, երբ ձերդ յանձնարարութիւնդ կը ներկայանայի, անունս նշանակեցին, երկու ամիս վերջ, տեսնեցիք պիտի սկսիմ պաշտօնի,

— Ուրախ եմ, կը յուսամ որ լաւ ապարէզի մէջ մտած կ՚ըլլաք, մի՛ ամչցնէք զիս։

— Այն մասին բնաւ մի կասկածիք էֆէնտի՛, մենակ բան մը պիտի առաջարկեմ, բայց...։

— Ըսէ՛ ինչ, դրամ չունիս։

— Տասը ոսկիի փոխառութիւն մը եթէ ըլլար, սա նեղութիւնս կ՚անցընէի, ամսականներէս մաս առ մաս վճարելու պայմանով։

— Շատ աղէկ, վաղը եկո՛ւր, կը կարգադրենք։

Դրամատէրը վաճառատունէն ներս մտաւ, հաստատ մտադրութիւնով որ այլ ևս ոչ է մէկու հետ չտեսակցի այն օր և զուտ առեւտրական գործերուն զբաղի։ բայց այս կարգադրութիւնը անհետեւանք մնաց։ Առեւտրական ծանօթ տան մը ներկայացուցիչը. Պատրիարքարանէ ժապաւենեալ տօմար մը բռնած ձեռքը,

— Ես քեզի փոխանորդաբար վեց ոսկի նշանակեցի, ըսաւ, բայց դիտեմ որ դուն տասն ոսկիէն պակաս չես տա՛ր։

— Ինչո՞ւ ոսկի է, ինչ կ՚ըլլանք կոր, դեռնէ՞ն կը ժողվենք կոր գրամները, ինչ կայ առտուանցով,

Թաղին աղքատանմամին համար է։

—Մենք ալ այնչափ աղքատ ուներնք որ չեմ գիտեր զանոնք ոնվ պիտի խնամէ։

— Ինչ կ՚ըսէք Տագրեան էֆէնտի, հիմա ձեզմէ վեց ոսկի չառած կ՚երթա՞մ։

— Ինչո՞ւ երթամ, նստէ՛ կը տեսակցինք,

— Ըսէ արիղակալին որ սա վեց ոսկին տայ

Երկու ոսկիով ալ ասոր հետ իրաւախոհ եղաւ դրամատէրը։ և աչպտութեան սենեակն առանձնանալով պատուիրեց որ բաց ի առեւտրական անձանցմէ ուրիշ ոչ ոք զրկեն իրեն։

(Շարունակելի)